

MAANMITTAUS

MAANMITTAUSHALLITUKSEN KERTOMUS

LANTMÄTERIET

LANTMÄTERISTYRELSENS BERÄTTELSE

LAND SURVEYING
REPORT FOR THE PERIOD

1960—1962

Sisällysluettelo

I. Maanmittausvirkakunta kokonaisuudessaan		Siv.
Virkakunnan suuruus	5	
Virkakunnassa tapahtuneita muutoksia	5	
II. Maanmittaushallitus		
1. Henkilökunta	6	
Uusien virkojen perustaminen	6	
Muutoksia virkamiehistössä	6	
2. Toiminta yleensä	7	
Käsiteltyjen asioiden lukumäärä	7	
Huomattavia alistuksia ja lausuntoja	7	
Maanmittauslaitosta koskevia uusia lakeja ja asetuksia	9	
Kiertokirjeet ja julkaisut	9	
Maanmittauskonttorien vuositarkastukset	9	
Kiinteistöinsinöörien toiminnan valvonta	9	
Täydennyskoulutus	9	
Kartanpiirustuskurssit	10	
Tutkimustyöt	10	
Maanmittaushallitus 150-vuotias	10	
3. Arkisto	11	
Jakoarkisto	11	
Historiallinen arkisto	11	
Ulkomaisten karttojen kokoelma	11	
4. Asemakaavamittaustoimisto	11	
Rakennuskaavamittaukset ja kaavoitustyöt	11	
Maanmittaushallituksen kojevarasto	12	
5. Geodeettinen toimisto	12	
6. Ilmakuvatoimisto	12	
Ilmakuvaukset	12	
Kuvamittaustyöt	13	
7. Kartografinen toimisto	14	
Täydennysmittaukset	14	
Piirustustyöt	14	
Karttojen ajan tasalla pitäminen	15	
8. Topografisen toimiston siviilijaosto	15	
9. Topografisen toimiston sotilasjaosto	16	
10. Kivipaino	17	
Henkilökunta	17	
Työaika	17	
Suoritettut työt	17	
11. Kamreerikonttori	17	
Määrärahojen käyttö	17	
Maanmittauskustannukset	17	
Leimavero ja lunastukset	18	
Ilmakuvatoimiston tulot	18	
Vakaustoimiston tulot	18	
Kivipainon tulot ja menot	18	

III. Maanmittauskonttorit

Uusien maanmittauskonttorien ja virkojen perustaminen	18
Muutoksia virkamiehistössä	19
Tilapäiset toimihenkilöt	19
Diaarit	19
Virkakirjeet	19
Tarkastetut palkkiolaskut	19
Tarkastetut toimitukset	20
Toimitusten lukumäärä	20
Arkistot	22
Maarekisteri	22
Rekisterikartat	22

Innehållsförteckning

I. Lantmäterikåren i dess helhet		Sid.
Kårens storlek	5	
Inom kåren inträffade förändringar	5	
II. Lantmäteristyrelsen		
1. Personalen	6	
Inrättandet av nya tjänster	6	
Förändringar bland tjänstemännen	6	
2. Verksamheten i allmänhet	7	
Antalet handlagda ärenden	7	
Beaktansvärda hemställningar och utlåtanden	7	
Nya lagar och förordningar berörande lantmäteriväsendet	9	
Cirkulär och publikationer	9	
Årsinspektioner i lantmäterikontoren	9	
Övervakandet av fastighetsingenjörernas verksamhet	9	
Kompletteringsutbildning	9	
Kartritningskurser	10	
Forskningsarbeten	10	
Lantmäteristyrelsen 150 år	10	
3. Arkivet	11	
Skiftesarkivet	11	
Historiska arkivet	11	
Utländska kartsamlingen	11	
4. Stadsplanemättningsbyrån	11	
Byggnadsplanemätningar och planläggningsarbeten	11	
Lantmäteristyrelsens instrumentförråd	12	
5. Geodetiska byrån	12	
6. Fotogrammetriska byrån	12	
Flygfotografering	12	
Fotogrammetriska arbeten	13	
7. Kartografiska byrån	14	
Kompletteringsmätningar	14	
Ritningsarbeten	14	
Ajourhållning av kartor	15	
8. Topografiska byråns civila sektion	15	
9. Topografiska byråns militära sektion	16	
10. Stentryckeriet	17	
Personalen	17	
Arbetstiden	17	
Utförda arbeten	17	
11. Kamreerarkontoret	17	
Användningen av anslagen	17	
Lantmäterikostnader	17	
Stämpelskatt och lösen	18	
Fotogrammetriska byråns inkomster	18	
Justeringsbyråns inkomster	18	
Stentryckeriets inkomster och utgifter	18	

III. Lantmäterikontoren

Inrättandet av nya lantmäterikontor och tjänster	18
Förändringar bland tjänstemännen	19
Tillfälliga funktionärer	19
Diarier	19
Tjänstebrev	19
Granskade arvodesräkningar	19
Granskade förrättningar	20
Antalet förrättningar	20
Arkiv	22
Jordregistret	22
Registerkartor	22

IV. Toimitusinsinöörit ja heidän virka-apulaisensa	Siv.
Muutokset virkamiehissä	23
Toimitusinsinöörin suuruus	24
Työskentely kiinteällä palkkauksella	24
Työt	24
Maanjako-oikeudet	29
Maanmittaustoimitusten tukeminen valtion varoilla	29

V. Tilatlasto

Tilojen lukumäärä suuruusluokittain	30
Lyhennelmä ruotsiksi	31
Lyhennelmä englanniksi	35

Liite 1

Tilastoa kolmivuotiskautena 1960—1962 päättyneistä maanmittaustoimituksista.	40
--	----

Liite 2

Tilojen lukumäärä suuruusluokittain vuoden 1962 lopussa.	46
--	----

Liite 3

Kartastotilanne vuoden 1962 lopussa	47
-------------------------------------	----

IV. Förrättningsingenjörerna och deras tjänstebiträden	Sid.
Förändringar bland tjänstemännen	23
Förrättningsingenjörskårens storlek	24
Verksamhet med fast avlöning	24
Arbeten	24
Ägodelningsrätterna	29
Understöd av lantmäteriförrättningar med statsmedel	29

V. Lägenhetsstatistik

Lägenheternas antal enligt storleksklasser	30
Resumé på svenska	31
Resumé på engelska	35

Bilaga 1

Statistik över avslutade lantmäteriförrättningar under treårsperioden 1960—1962	40
---	----

Bilaga 2

Lägenheternas antal enligt storleksklasser vid utgången av år 1962	46
--	----

Bilaga 3

Kartverksläget vid utgången av år 1962	47
--	----

Contents

I. Total Institute of Survey personnel	page
Total staff of Land Survey	5
Changes in staff	5
II. National Board of Survey	
1. Staff	6
New posts	6
Changes in composition of staff	6
2. Operations in general	7
Number of items dealt with	7
Important petitions and reports	7
New laws and ordinances concerning Land Survey	9
Circular letters and publications	9
Annual inspections of Provincial Survey Offices	9
Inspection of activities of Real Estate Engineers	9
Extension courses	9
Courses for map draftsmen	10
Research	10
The 150 th centenary of the National Board of Survey	10
3. Archives	11
Land partition files	11
Historical files	11
Collection of foreign maps	11
4. Town Planning Division	11
Town planning and connected surveys	11
Instrument stores of the National Board of Survey	12
5. Geodetic Division	12
6. Photogrammetric Division	12
Air photography	12
Photogrammetric work	13
7. Cartographic Division	14
Supplementary measurements	14
Drawing of maps	14
Keeping of maps up-to-date	15
8. The Civil Section of the Topographic Division	15
9. The Military Section of the Topographic Division	16
10. Printing Office	17
Staff	17
Working hours	17
Works completed	17
11. Accounting Office	17
Utilization of grants	17
Survey expenditure	17
Fees and stamp duty	18
Revenue of the Photogrammetric Division	18
Revenue of the Inspectorate of Weights and Measures	18
Revenue and expenditure of the Printing Office	18

III. Provincial Survey Offices

New Provincial Offices, new posts	18
Changes in composition of staff	19
Temporary staff	19
Journals	19
Official letters	19
Invoices checked for work performed	19
Inspection of survey operations	20
Number of survey operations	20
Filing	22
Land Register	22
Register Maps	22

IV. Surveyors and assistants

Changes in composition of staff	23
Number of surveyors	24
Surveyors working at fixed salaries	24
Operations	24
Land Partition Courts	29
Subsidising survey operations from State funds	29

V. Statistics on holdings

Number of holdings per size category	30
--------------------------------------	----

Summary in Swedish	31
---------------------------	----

Summary in English	35
---------------------------	----

Appendix 1

Statistics on survey operations completed during the 3-year period 1960—1962	40
--	----

Appendix 2

Number of holdings per size category at the end of 1962	46
---	----

Appendix 3

State of mapping at the end of 1962	47
-------------------------------------	----

I. Maanmittausvirkakunta kokonaisuudessaan

Maanmittaushallituksen, maanmittauskonttorien ja maanmittaustoimituksia suorittavan vir-

kakunnan suuruus oli vuoden 1962 päättyessä seuraava:

Virkakunnan suuruus — Kårens storlek

	Maanmittaushallitus Lantmäteristyrelsen	Lääni — Län											Yhteensä Summa
		Uudenmaan Nylands	Turun ja Porin sekä Ah- venanmaa — Åbo och Ejorneborgs samt Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin St. Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
<i>Maanmittaushallituksen ja lääninmaanmittauskonttorien virkakunta — Kåren i lantmäteristyrelsen och i länelantmäterikontoren</i>													
Viranhaltijoita — Tjänstebhavare	31	5	8	5	5	5	5	5	5	5	6	5	90
Pysyvän toimen haltijoita — Ordinarie befattningshavare	77	19	27	19	20	13	15	12	23	13	18	11	267
Ylimääräisiä toimenhaltijoita — Extraordinarie befattningshavare	105	17	22	17	3	11	13	8	16	8	16	10	246
Tilapäisiä toimihenkilöitä — Tillfälliga funktionärer	69	2	5	4	1	1	1	3	4	3	5	3	101
Yhteensä — Summa	282	43	62	45	29	30	34	28	48	29	45	29	704
<i>Maanmittaustoimituksia suorittava virkakunta — Kåren för lantmäteriförrättningar</i>													
Maanmittausinsinöörejä — Lantmäteringenjörer													
I pl lk	4	8	3	3	3	3	4	7	4	7	4	4	50
II pl lk	4	10	5	4	4	5	3	9	3	8	5	5	60
III pl lk	6	14	8	5	4	5	5	14	6	14	9	9	90
ylimääräisiä — extraordinarie	14	17	13	13	5	9	8	20	6	23	22	150	
Maanmittausauskultantteja — Lantmateriauskultanter	8	3	4	7	1	1	2	5	2	2	2	2	37
Maanmittausteknikkoja — Lantmäteritekniker ..	7	4	4	5	2	1	2	—	1	4	4	4	34
Kartoittajia — Kartläggare	9	18	6	8	6	8	7	38	9	24	23	156	
Maanmittausharjoittelijoita — Lantmäteripraktikanter	32	19	22	23	6	7	7	29	10	18	23	196	
Muita virka-apulaisia — Övriga tjänstebiträde ..	—	—	—	—	—	—	—	14	—	1	—	—	15
Toimistoapulaisia — Byråbiträde	17	28	13	19	—	3	5	61	7	22	8	183	
Yhteensä — Summa	101	121	78	87	31	42	43	197	48	123	100	971	

Virkatehtävien mukaan ryhmitettynä on virkakunnassa tilastokauden aikana tapahtunut mm. seuraavat muutokset:

Virkakunnassa tapahtuneita muutoksia — Inom tjänstemannakåren inträffade förändringar

	Poistuneita — Avgångna					Lisää tulleita Till- komna
	virkaeron kautta genom avsked	kuoleman kautta genom döden	siirtymisen kautta muuhun toimeen maan- mittaus- laitoksessa genom övergång till annan verksam- het i lant- mäteriväsende	ilman tun- nettua syytä utan känd anledning	yhteensä summa	
Maanmittaushallituksen insinöörejä ja vastaavia virkamiehiä — Ingenjörer och motsvarande tjänstemän i lantmäteristyrelsen	5	—	1	—	6	9
Maanmittauskonttorien insinöörejä ja vastaavia virkamiehiä — Ingenjörer och motsvarande tjänstemän i lantmäterikontoren	2	2	5	—	9	23
Toimitusinsinöörejä ja auskultantteja — Förrättningsingenjörer och auskultanter	11	10	19	—	40	60
Maanmittausteknikkoja ja kartoittajia — Lantmäteritekniker och kartläggare	7	—	2	3	12	41
Maanmittausharjoittelijoita — Lantmäteripraktikanter	5	—	97	—	102	125

¹⁾ Lukumäärään eivät sisälly kartastotöiden osastolla työsopimussuhteessa valtioon toimineet (128) eikä kivipainon henkilökunta (72), eivätkä myöskään vakaustoimiston ja topografisen toimiston sotilassaoston henkilökunnat. — I antalet ingår de funktionärer vid kartografiska avdelningen, som äro i arbetsavtalsförbindelse (128) samt stentryckeriets personalen (72), ej heller personalen i justeringsbyrån och topografiska byråns militära sektion.

II. Maanmittaushallitus

1. Henkilökunta

Pää- ja ylijohdajan sekä asessorin ja 6 peruspalkkaisen yli-insinöörin lisäksi on maanmittaus-

hallituksessa tilastokautena ollut seuraava määrä eri viran- ja toimenhaltijoita:

	Peruspalkkaisia			Ylimääräisiä			Tilapäisiä			Yhteensä		
	1960	1961	1962	1960	1961	1962	1960	1961	1962	1960	1961	1962
<i>Maanjakotoimien osasto</i>												
Jakotoimitusten tarkastaja	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Tontinmittaustoimitusten tarkastaja	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Vanhempi insinööri	4	4	4	3	3	4	—	—	—	7	7	8
Nuorempi insinööri	3	3	3	—	—	—	—	—	1	3	3	4
Sihteeri	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Esittelijä	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1	2
Kamreeri	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Reviisori	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Apulaisarkistonhoitaja	2	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	2
Toimistosihteeri	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	2	1
Kirjanpitäjä	1	1	1	—	1	1	—	—	—	1	2	2
Apulaiskirjanpitäjä	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1
Kirjaaja	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Apulaiskirjaaja	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1
Apulaiskanslisti	1	1	1	—	—	1	—	—	—	1	1	2
Toimistoapulainen	—	—	—	2	2	2	1	2	1	3	4	3
Puhtaaksikirjoittaja	3	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	3
Vahtimestari	4	4	4	—	—	—	—	—	—	4	4	4
Yhteensä	28	28	28	7	8	12	2	5	4	32	36	39
<i>Kartastotöiden osasto</i>												
Yli-insinööri	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	1	1
Kaavoitustöiden tarkastaja	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Vanhempi insinööri	4	4	4	5	6	7	1	1	1	10	11	12
Nuorempi insinööri	5	5	5	9	9	9	4	5	3	18	19	17
Valokuvausteknikko	2	2	2	6	6	6	2	1	2	10	9	10
Mittausteknikko	2	2	2	9	9	9	3	6	4	14	17	15
Kartografi	14	14	14	13	13	13	6	5	8	33	32	35
Topografi	9	9	9	20	20	20	—	—	—	29	29	29
Kartanpiirtäjä	39	39	39	23	23	23	44	48	44	106	110	106
Toimistoapulainen	1	1	1	4	4	4	2	—	3	7	5	8
Yhteensä	76	76	76	90	91	93	62	66	65	228	233	234

Lisäksi on kartastotöiden osastolla ollut myös työsopimussuhteessa valtioon olevia toimihenkilöitä. Näin työskentelevien lukumäärä oli tilastokauden alkaessa 88 ja päättyessä 128, josta silloin suurin osa eli 92 toimi topografeina ja topografiharjoittelijoina, 27 työskenteli ilmakuvatoimistossa, 6 geodeettisessa toimistossa ja 3 asemakaavamittaustoimistossa.

Uusien virkojen perustaminen Inrättandet av nya tjänster

Maaliskuun 18 päivänä 1960 annetulla asetuksella (153/60) perustettiin uutena virkana maanjakotoimien osastolle tontinmittaustoimitusten tarkastajan virka. Lisäksi perustettiin maanmittaushallitukseen tilastokauden aikana seuraavat ylimääräiset toimet:

13. 1. 1960 lukien vanhemman insinöörin toimi kartastotöiden osastolle.

4. 1. 1961 lukien vanhemman insinöörin toimi kartastotöiden osastolle ja kirjanpitäjän toimi kamreerikonttoriin.

14. 3. 1962 lukien kaavoitustöiden tarkastajan toimi ja vanhemman insinöörin toimi kartastotöiden osastolle sekä maanjakotoimien osastolle vanhemman insinöörin, oikeudellisen toimiston esittelijän, revisorin ja apulaiskanslistin toimet.

Muutoksia virkamiehistössä Förändringar bland tjänstemännen

Maanjakotoimien osaston ylimääräiseen vanhemman insinöörin toimeen määrättiin 30. 8. 1960 apulaisläänimaanmittausinsinööri Aulis Ilta Sirkka Liakka.

Maanmittaushallituksen pääjohtaja Väinö Vilhelm Seppälä nimitettiin 11. 11. 1960 korkeimman oikeuden oikeusneuvoksen virkaan.

Maanmittaushallituksen pääjohtajaksi nimettiin 9. 12. 1960 jakoasiain toimiston yli-insinööri, varatuomari, tekniikan lisensiaatti Viljo Veikko Niskanen.

Maanjakotoimien osaston tontinmittaustoimitusten tarkastajan virkaan nimitettiin 15. 12. 1960 diplomi-insinööri, filosofian maisteri Reino Heikki Hietalahti.

21. 6. 1960 virastotalokomitealle maanmittaushallituksen koko tilantarpeen tyydyttävä huone-tilaohjelma.

6. 7. 1960 maatalousministeriölle ehdotus asetukseksi maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla annetun lain täytäntöönpanosta.

2. 9. 1960 maatalousministeriölle alistus kierto-kirjelmästä koskien vuokra-alueiden lunastamisesta maalaiskunnissa annetun lain mukaisten lunastamistoimitusten suorittamisen valvontaa.

8. 9. 1960 maatalousministeriölle esitys maanmittaushallinnosta annetun asetuksen ja maanmittaushallinnon johtosäännön muuttamiseksi.

15. 9. 1960 maatalousministeriölle esitys maanmittaustaksan korottamisesta 40 %:lla.

15. 10. 1960 maatalousministeriölle lausunto ja ehdotus vastaukseksi eräiden kansanedustajien eduskunnassa esittämään kysymykseen maanmittaustoimitusten suorittamisesta ilmenneistä epäkohdista.

3. 1. 1961 maatalousministeriölle luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle jakolain muuttamisesta.

3. 1. 1961 maatalousministeriölle esitys jakoasetuksen 102 §:n muuttamiseksi.

8. 2. 1961 maatalousministeriölle esitys yksityisten lentokoneiden käyttämisestä ilmakuvauksissa.

16. 2. 1961 maatalousministeriölle esitys Posion kunnan siirtämiseksi Lapin läänin maanmittauskonttorin toimialueeseen.

28. 2. 1961 kaupunkien vuokra-aluekomitealle lausunto luonnoksesta asetukseksi vuokra-alueiden järjestelyistä kaupungeissa ja kauppaloissa annettavan lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta.

1. 3. 1961 maatalousministeriölle lausunto takapalkkausjärjestelmästä luopumisesta ja siirtymisestä kiinteään palkkausjärjestelmään ehdottaen, että valtioneuvosto tekisi asiassa periaatepäätöksen.

17. 3. 1961 maatalousministeriölle lausunto ehdotuksesta yksityisiä teitä koskevan lainsäädännön uudistamisesta ja ehdotuksesta laiksi yksityisistä teistä.

17. 4. 1961 maatalousministeriölle muistio leimamaksujen korotuksen tarpeellisuudesta.

5. 5. 1961 maatalousministeriölle esitys vuoden 1954 maanmittaustaksan korottamisesta 46%:lla.

17. 10. 1961 oikeusministeriölle lausunto esitysehdotuksesta maanvuokralainsäädännön uudistamiseksi.

31. 10. 1961 sisäasiainministeriölle lausunto luonnoksesta laiksi kunnallisen jaotuksen muuttamisesta annetun lain sekä kunnallislain 105 §:n muuttamisesta.

6. 11. 1961 maatalousministeriölle esitys kaa-voitusalueiden jakoasetuksen täydentämiseksi.

15. 12. 1961 maatalousministeriölle lausunto sotilastorppien omistusoikeussuhteista.

2. 1. 1962 maatalousministeriölle esitys maanmittauspalkkioista annetun asetuksen ja maanmittauspalkkion suorittamisesta eräissä maanmittaustoimituksissa annetun asetuksen muuttamiseksi.

23. 1. 1962 maatalousministeriölle esitys vesi-alueiden järjestelyä eräissä Mikkelin läänin kunnissa koskevan lainsäädännön aikaansaamiseksi.

23. 1. 1962 valtiovarainministeriön järjestelyosastolle selvitys ja luettelo niistä maanmittauslaitoksessa suoritettavista tehtävistä, jotka on arvioitu soveltuvan ETK-koneilla käsiteltäviksi.

20. 2. 1962 maatalousministeriölle esitys vuoden 1954 maanmittaustaksan korottamisesta 57 %:lla.

23. 2. 1962 maatalousministeriölle luonnos asetukseksi jakoasetuksen ja maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla annetun asetuksen muuttamisesta.

24. 2. 1962 kauppa- ja teollisuusministeriölle esitys maanmittaustekniikan opintosuunnan perustamiseksi Oulun teknillisen koulun yhteyteen.

6. 3. 1962 kauppa- ja teollisuusministeriölle lausunto kartoittaja- ja kartanpiirtäjäkoulutuksen järjestämisestä ammattikoulujen yhteyteen.

12. 3. 1962 maatalousministeriölle esitys maanmittaushallinnosta annetun asetuksen muuttamiseksi.

30. 3. 1962 maatalousministeriölle lausunto maanmittauslaitoksen organisatiokomitean tekemistä esityksistä eräksi muutoksiksi lainhuudatus- ja kiinnityksenhakumenettelyyn.

6. 4. 1962 Kemijokialueen tilusjärjestelytoimikunnalle lausunto luonnoksesta laiksi eräistä Kemijoen vesistön rakentamiseen liittyvistä toimenpiteistä.

24. 4. 1962 kuivatuskustannuskomitealle lausunto luonnoksesta laiksi valtion osallitumisesta eräiden maa- ja vesirakennustöiden kustannuksiin.

25. 4. 1962 maatalousministeriölle lausunto entisen Viipurin läänin maanmittauskonttorin arkistofilmien saamisesta Neuvostoliitolta Suomen viranomaisille.

21. 5. 1962 kauppa- ja teollisuusministeriölle esitys ruotsinkielisen maanmittausteknikkokoulutuksen järjestämiseksi.

14. 8. 1962 metsänparannuslakikomitealle lausunto metsänparannuslain luonnoksesta.

30. 8. 1962 Hämeen läänikomitealle lausunto Hämeen läänin maanmittauskonttorin järjestelystä Tampereen läänin perustamisen jälkeen.

3. 9. 1962 maatalousministeriölle esitys Kuusamon ja Sallan kuntien maanhankintalain 56 §:n muuttamiseksi.

21. 9. 1962 maatalousministeriölle esitys vuoden 1954 maanmittaustaksan korottamisesta 80 %:lla.

25. 9. 1962 maatalousministeriölle lausunto lainvalmistelukunnan ehdotuksesta oikeudellisen aseman turvaamista koskevaksi lainsäädännöksi.

25. 9. 1962 yksityistieasetustoimikunnalle lausunto luonnoksesta yksityisistä teistä annetun lain täytäntöönpanosta ja soveltamisesta annettavaksi asetukseksi.

22. 11. 1962 maatalousministeriölle lausunto jakoasetuksen muuttamisesta.

22. 11. 1962 maatalousministeriölle esitys toi-

mikunnan asettamisesta tutkimaan Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnissa toimitettaviin vesirajankäynteihin liittyviä kysymyksiä.

19. 12. 1962 maatalousministeriölle esitys maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla annetun lain muuttamiseksi.

*Maanmittauslaitosta koskevia uusia lakeja ja asetuksia
Nya lagar och förordningar berörande lantmäteriväsendet*

Maanmittaushallitus on lausunnoillaan ja osittain aloitteentekijänäkin ollut vaikuttamassa useihin maanmittauslaitosta koskevien lakien ja asetusten muutoksiin sekä myös uuteen lainsäädäntöön. Selostuskauden aikana annetuista uusista laeista ja asetuksista mainittakoon seuraavat:

22. 1. 1960 Laki maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla (42/60).

22. 1. 1960 Asetus maanmittauskonttorien perustamisesta Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen lääneihin (51/60).

4. 2. 1960 Asetus kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista (91/60).

20. 2. 1960 Kaavoitusalueiden jakolaki (101/60)

9. 6. 1960 Rajakuntien tilusjärjestelylaki (282/60) ja asetus (283/60)

11. 7. 1960 Kaavoitusalueiden jakoasetus (353/60).

7. 10. 1960 Asetus maanmittaustoimitusten tukemisesta valtion varoilla annetun lain täytäntöönpanosta (400/60).

21. 10. 1960 Asetus maanmittauspalkkioiden korottamisesta (413/60).

19. 5. 1961 Vesilaki (264/61).

5. 8. 1961. Asetus maanmittauspalkkioiden korottamisesta (419/61).

30. 12. 1961 Laki maanmittaustoimituksessa tapahtuvasta vesijätön luovuttamisesta (593/61) ja tähän liittyvä laki jakolain muuttamisesta (594/61).

9. 3. 1962 Laki vuokra-alueiden järjestelystä kaupungeissa ja kauppaloissa (218/62).

30. 3. 1962 Asetus maanmittauspalkkioiden korottamisesta (271/62).

6. 4. 1962 Vesiasetus (282/62).

15. 6. 1962 Laki yksityisistä teistä (358/62).

23. 11. 1962 Asetus maanmittauspalkkioiden korottamisesta (577/62).

28. 12. 1962 Asetus yksityisistä teistä (690/62).

*Kiertokirjeet ja julkaisut
Cirkulär och publikationer*

Kiertokirjeitä annettiin:

N:o 78, 28. 5. 1960, koskien rekisterikarttojen laatimista ja ajan tasalla pitämistä, ja

N:o 79, 8. 5. 1962, koskien rakennuslain ja kaavoitusalueiden jakolain sekä yleisistä teistä annetun lain säännösten huomioon ottamista maanmittaustoimituksissa.

Kiertokirjelmää maanmittauskonttorien ja maanmittausinsinöörien toimintaa koskevissa asioissa annettiin v. 1960 9, v. 1961 10 ja v. 1962 11 kirjelmää.

¹⁾ Kaikki tässä julkaisussa esiintyvät rahamäärät on ilmoitettu vanhoina markkoina. — Alla i denna publikation förekommande belopp är anmälda i gamla markor.

Maanmittaushallituksen julkaisu N:o 37 »Tilolukumäärä vuoden 1958 lopussa» laadittiin ja painatettiin v. 1960.

*Maanmittauskonttorien vuositarkastukset
Årsinspektioner i lantmäterikontoren*

Tilastokauden kuluessa on alla mainittuina aikoina pidetty maanmittauskonttorien vuositarkastukset.

Maanmittauskonttori Lantmäterikontoret	1960	1961	1962
Uudenmaan — Nylands	12.—13. 10	14.—15. 12	28.—29. 11
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	27.—28. 9	13.—14. 11	15.—16. 10
Hämeen — Tavastehus	28.—29. 12	12. 12	26.—27. 10
Kymen — Kymmene ..	18.—20. 10	6.—7. 9	19.—20. 10
Mikkelin — St Michels	25.—26. 7	18.—19. 10	7.—8. 9
Kuopion — Kuopio	29.—30. 11	25.—26. 10	12.—13. 9
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	27.—28. 7	23.—24. 10	14.—15. 9
Vaasan — Vasa	24.—26. 10	27.—28. 11	3.—4. 11
Keski-Suomen — Mellersta Finland ...	1.—2. 8	20.—21. 10	10.—11. 9
Oulun — Uleåborgs	14.—15. 11	9.—10. 10	14.—15. 12
Lapin — Lapplands	10.—12. 11	6.—7. 10	11.—13. 12

*Kiinteistöinsinöörien toiminnan valvonta
Övervakandet av fastighetsingenjörernas verksamhet*

Tontin- ja yleisen alueen mittauksen sekä eräiden muiden kaavoitusalueiden jakolain (101/60) mukaisten toimitusten ynnä tonttikirjan pidon ylimmän valvonnan tultua kaavoitusalueiden jakoasetuksen (353/60) mukaan kuulumaan maanmittaushallitukselle, suoritettiin kiinteistöinsinöörin ja tonttikirjan pitäjän toiminnan tarkastuksia v. 1961 7 kaupungissa ja 2 kauppalassa ja v. 1962 13 kaupungissa ja 13 kauppalassa. Maatalousministeriölle annettiin v. 1961 lausunto tontinmittaustaksan mallista. Lausuntoja vahvistettaviksi esitettyistä tontinmittaustaksoista annettiin v. 1961 33 ja v. 1962 25. Kaupunkien ja kauppaloitten tonttikirjoja varten vahvistettiin uudet lomakkeet ja annettiin kiertokirjelmällä ohjeet eräistä kiinteistöinsinöörien ja tonttikirjan pitäjien toimialaan kuuluvista tehtävistä.

*Täydennyskoulutus
Kompletteringsutbildning*

Maanmittaushallituksella on ollut vuosittain käytettävissään täydennyskoulutuskursseja varten erityinen määräraha, jonka suuruus vuosina 1960 ja 1961 oli 1 000 000 mk ¹⁾ ja vuonna 1962 1 500 000 mk. Tämän perusteella ja lisäksi kauppa- ja teollisuusministeriön kulloinkin tarkoitukseen myöntämien varojen avulla on maanmittaushallitus tilastokauden aikana järjestänyt monipuolista kurssitoimintaa maanmittausinsinööreille ja teknilliselle henkilökunnalle. Kurssit ovat yleensä, eräitä kartoittajille järjestettyjä lukuunottamatta, olleet lyhyitä. Niihin on valittu rajoitettu osaanottajamäärä kulloinkin käsitel-

tyjä erikoiskysymyksiä silmällä pitäen. Luennoitsijoina ja harjoitusten johtajina ovat yleensä toimineet alansa erikoistuntijat maanmittauslaitoksesta, mutta ulkopuolistakin asiantuntijapua on käytetty.

Insinöörikunnan täydennyskoulutuskursseista mainittakoon 7—9. 12. 1960 Helsingissä järjestetyt luento- ja neuvottelupäivät, joille oli kutsuttu 13 kaavoitustoimituksia käsittelevää maanmittausinsinööriä. Vuonna 1961, marraskuun 21—22 päivinä maanmittaushallituksessa järjestettyihin kaavoitusinsinöörin koulutuskursseihin osallistui 19 insinööriä. Kahtena seuraavana päivänä olivat kurssilaiset mukana maanmittaushallituksen ja Suomen Teknillisen Seuran yhdessä Insinööriatalolla järjestämällä kaupungin kiinteistötekniikkaa käsittelevillä luontopäivillä, joilla mm. maanmittaushallituksesta ylijohtaja ja tontinmittaustoimitusten tarkastaja toimivat luennoitsijoina. Kevättalvella v. 1962, maaliskuun 19—22 päivinä järjestettiin maanmittaushallituksessa nelipäiväiset kurssit, joille osallistumaan oli kutsuttu uusjako-, rajakuntien tilusjärjestely-, tie- ja kaavoitustoimituksia käsitteleviä toimitusinsinöörejä sekä virkamiehiä maanmittauskonttoreista, kaikkiaan 60 osanottajaa. Kurssien ohjelmaan kuului paitsi yhteisiä luentoja myös oppitunteja ja harjoituksia ryhmittäin kultakin erikoisalalta. Päähuomio kiinnitettiin ajankohtaisiin tietoihin. Siilinjärvellä Toivalan metsäkoululla järjestettiin 20—22. 7. 1962 Kuopion ja Pohjois-Karjalan läänien toimitusinsinööreille sekä luentoja että maastoharjoituksia käsitteleviä kurssit kartan laatimisessa ilmakuvia käyttäen. Opetuksesta huolehti kaksi maanmittaushallituksen vanhempaa insinööriä ja kursseihin osallistui 33 toimitusinsinööriä. Kaavoitusinsinööreille järjestettiin maanmittaushallituksessa 12—13. 11. 1962 täydennyskoulutuskurssit, joilla tutustuttiin tietokoneiden, tellurometrin ja geodimetrin käyttöön sekä käsiteltiin useita alan erikoiskysymyksiä.

Maanmittauskonttorien arkintenhoitajille ja sihtereille pidettiin maanmittaushallituksessa 4—6. 11. 1961 valtionarkistosta saadun opettajavoimin kurssit vanhojen käsialojen lukemisessa. Samalla luennoitiin maanmittaushallituksen toimesta yleisön palvelua maanmittauskonttoreissa koskevista seikoista sekä virkamiehen asemasta ja tehtävistä yleensäkin.

Kartoittajille ja mittausteknikoille järjestettiin kauppa- ja teollisuusministeriön varaaman määrärahan avulla 9—18. 5. 1960 maanmittaushallituksessa täydennyskoulutuskurssit. Ohjelmaan kuului 39 tuntia luentoja geodesiasta, fotogrammetriasta ja kartografiasta sekä 33 tuntia harjoituksia ilmakuvien käytössä ja runkomittauksessa laskutehtävineen. Vastaavanlainen kurssi erikoisesti kaavoitusmittauksissa työskenteleville oli järjestetty saman vuoden huhtikuun 4—6 päivinä. Kummankin kurssin osanottajamäärä oli 20. Hämeen kartoittajakerhon aloitteesta pidettiin 3—8. 7. 1961 Evon metsäkoululla täydennyskoulutuskurssit kartoittajille.

Aikaisemmin mainitulle Toivalan metsäkoululla toimitusinsinööreille kesällä v. 1962 järjestetyille kursseille osallistui myös 10 kartoittajaa.

Maanmittausharjoittelijoiksi pyrkiville järjestettiin Pietarsaaren uusjakotoimiston yhteydessä kaksi kuukautta kestävä alkeiskurssit 2. 4—31. 5. 1962. Osallistujia oli 32, joista puolet ruotsinkielisiä. Uusjakotoimiston insinöörit huolehtivat opetuksesta, joka käsitti 135 tuntia luentoja ja 133 tuntia harjoituksia.

Selostuskauden aikana ovat useat maanmittauslaitoksen virkamiehet tehneet opintomatkoja tai osallistuneet alansa kansainvälisiin kongresseihin ja luontopäiville. Myös IBM:n järjestämällä tietokonekursseilla on ollut mukana muutamia maanmittauslaitoksen insinöörejä ja ns. reikäkorttikursseilla 4 toimistoapulaista Pietarsaaren uusjakotoimistosta, johon on pyritty keskittämään useiden uusjakotoimitusten jakaja- ja tililaskelmien alkuoperatiot tietokonekäsitteilyä varten.

Topografisen toimiston henkilökunnan koulutuksesta kerrotaan toimiston erikoisselostuksen yhteydessä siv. 15.

Kartanpiirustuskurssit Kartritrningskurser

Entiseen tapaan on maanmittaushallituksessa tilastokautena järjestetty vuosittain syys—marraskuun aikana kolme kuukautta kestävä kartanpiirustuskurssit. Kurssija koskevat tiedot ilmenevät lähemmin seuraavasta taulukosta.

	1960	1961	1962
Oppilaiden lukumäärä	36	37	41
Kurssimaksun suuruus mk	11 000	11 000	11 000
Oppi- ja harjoitustuntien lukumäärä yhteensä	482	482	478
Tuntimäärä jakautui seuraavasti:			
tiluslajioppi	2	2	2
mittausmenetelmät ja -välineet ..	2	2	2
karttaoppi	17	19	26
kartanpiirustus ja tekstaas	339	341	326
pinta-alan lasku	24	22	25
asiakirjojen laadinta	65	64	65
maanmittaushallinto, jako- ja asutustoiminta	31	30	30
kirjanpito	2	2	2

Tutkimustyöt Forskningsarbeten

Maanmittausinsinööri Arvo Nummi on suorittanut maanjakotoimien osastolla maanjakotekniikan alaan kuuluvia tutkimuksia 1. 3.—11. 5. 1960 ja 1—31. 3. 1961.

Maanmittaushallitus 150-vuotias Lantmäteristyrrelsens 150 år

Marraskuun 14 päivänä 1962 tuli kuluneeksi 150 vuotta maanmittaushallituksen perustamisasetuksen antamisesta. Merkkipäivää vietettiin

asiaankuuluvin juhlamenoin ja tapauksen johdosta julkaistaan maanmittaushallituksen toimintaa käsittelevä erikoisjulkaisu.

3. Arkisto

Jakoarkisto
Skiftesarkivet

Tilastokautena jakoarkistoon vastaanotettujen ja siellä tarkastettujen ja luetteloitujen kartta- ja asiakirjauudistusten ja niitä vastaavien maanmittaustoimitusten lukumäärät sekä muut arkistoa koskevat tiedot ilmenevät seuraavasta taulukosta.

	1960	1961	1962
Karttauudistuksia, lehteä	2 683	2 855	1 911
Asiakirjauudistuksia »	6 540	7 256	4 202
Toimitusten luku	1 620	1 717	1 082
Ulkopuolisia tutkijoita arkistossa .	129	121	153
Ote- ja jäljennöstilausten luku	43	82	100
Kannettu lunastusmaksuja mk ..	11 624	8 678	2 470
» leimaveroa » ..	27 290	61 880	104 405
» posti- ja lähetysmaksuja	3 760	9 525	12 005
Uusia teoksia ja julkaisuja kirjastoon	142	203	142

Tilastokauden päättyessä oli jakoarkistossa karttauudistuksia 240 886 lehteä ja asiakirjauudistuksia 454 719 lehteä.

Kaikki uudistukset on saatu siirrettyiksi vanhasta salkkusäilytyksestä laatikkosäilytykseen. Uudistusten saapuminen arkistoon tulee lähivuosina kokonaan loppumaan, sillä 22. 1. 1960 annetulla asetuksella (50/60) kumottiin uudistusten laatimista koskevat säännökset. Vuonna 1962 oli jo havaittavissa selvää vähenemistä saapuneiden uudistusten määrässä.

Arkistoaineiston järjestelmällistä kunnostamis- ja paikkaustyötä ei työvoiman ja tilan puuttuessa ole voitu suorittaa, niin tarpeellista kuin se olisikin. Suoritettu paikkaustyö on kohdistunut vain kulloinkin esille tullessiin välttämättömiin tapauksiin. Arkiston paloturvallisuutta on tehostettu hankkimalla 3 kpl hiilihapposumusammuttimia ja 3 kpl Turva-käsi-ruiskuja. Ilmankosteusmittareita on hankittu 3 kpl.

Arkistossa säilytettäväksi valmistutettiin syksyllä 1962 maanmittaushallituksen toimesta negatiivikopiot niistä mikrofilmeistä, jotka Neuvostoliitosta kesällä 1962 luovutettiin Suomelle ja jotka koskevat entisen Viipurin läänin maanmittauskonttorin arkistoa niiden kuntien osalta, jotka Viipurin läänistä jäivät Suomen puolelle. Filmaus on käsittännyt pääasiassa vain toimitusasiakirjoja ajalta ennen vuotta 1918 niissä mahdollisesti olleine karttoineen. Filmit, jotka jaoteltiin 102 rullaan, sisältävät yhteensä noin 97 000

kuvausta ja lähetettiin ne alustavan tarkastuksen ja negatiivikopioiden ottamisen jälkeen Kymen läänin maanmittauskonttoriin säilytettäväksi.

Valtion kiinteää omaisuutta koskevien saantokirjojen arkistointi ja kortistointi siirrettiin maatalousministeriöltä maanmittaushallitukselle keväällä 1961. Saantokirjakansiot, joita siirron tapahtuessa oli 1 478 kpl ja tilastokauden päättyessä 1 669 kpl, säilytetään lukittavissa teräskaapeissa paloturvallisessa arkistihuoneessa.

Historiallinen arkisto
Historiska arkivet

Historialliseen arkistoon on liitetty v. 1960 209, v. 1961 354 ja v. 1962 289 uutta karttaa.

Ulkomaisten karttojen kokoelma
Utländska kartsamlingen

Ulkomaisten karttojen kokoelmaan on liitetty v. 1960 1 801, v. 1961 1 147 ja v. 1962 997 karttaa. Kokoelma käsitti vuoden 1962 lopussa 38 845 karttaa.

4. Asemakaavamittaustoimisto

Rakennuskaavamittaukset ja kaavoitustyöt
Byggnadsplanemätningar och planläggningsarbeten

Uusia kaavoitustoimistoja on selostuskauden aikana perustettu Hämeen läänin maanmittauskonttorin sekä Jyväskylän, Joensuun ja Rovaniemen maanmittaustoimistojen yhteyteen. Näiden toimistojen henkilökunta on osittain koulutettu asemakaavamittaustoimistossa ja osittain siirretty muista kaavoitustoimistoista.

Toimiston kolme Wild A 8-merkkistä stereokartoituskojetta on toiminut jatkuvasti kahdessa työvuorossa, jotta yhä lisääntyvä kaavoituskarttarive olisi voitu tyydyttää. Toimiston neljäs autografi sitävastoin on valmistanut rajakuntien tilusjärjestelytoimistojen tarvitsemia karttoja.

Viime vuosina on työsaavutuksia ja tarkkuutta mittaustöissä voitu lisätä huomattavasti hankkimalla elektronisia etäisyydenmittauslaitteita, joista mainittakoon tellurometri ja kaksi ruotsalaisen AGA-yhtiön valmistamaa geodimetriä. Paitsi rakennuskaavamittausten runkomittauksiin on näitä käytetty varsinkin tietoitmitusten runkojen mittaamiseen.

Myöskin mittaustöiden runkolaskelmien suorituksessa on voitu vähitellen siirtyä nopeampaan ja luotettavampaan tietokonelaskentaan.

Asemakaavamittaustoimistossa ja kaavoitustoimistoissa suoritettut työt käyvät selville seuraavasta taulukosta.

	1960	1961	1962
Mittauksia valmistunut, luku	48	35	37
pinta-ala ha	26 947	26 650	26 205
Kuvakartoitusta Wildin stereoaufografiilla A 8 pinta-ala ha	25 627	27 378	26 200
Määräyksiä uusiin mittauksiin, luku	40	71	52
pinta-ala ha	21 248	34 986	32 475
Paalutuksia valmistunut, luku	4	7	6
paalutettu kortteleita	134	349	140
Määräyksiä uusiin paalutuksiin, luku	13	5	14
Rakennuskaavoja valmistunut, luku	12	17	13
pinta-ala ha	6 567	6 976	4 525
Uusia laatimispyyntöjä, luku	20	34	26
pinta-ala ha	7 817	14 127	12 140
Yksityisiä mittauksia tarkastettu, luku	15	8	9
pinta-ala ha	2 886	2 700	4 738
Etäisyyksiä mitattu elektronisesti, luku	—	7	880
pituus km	—	n. 18	n. 1 500
Alueet, joiden runkoverkot laskettu tietokoneella, luku	—	2	25
pisteiden lukumäärä	—	n. 200	n. 3 000

*Maanmittaushallituksen kojevarasto
Lantmäteristyrelsens instrumentförråd*

Kojevaraston hoitaja on apulaisensa kanssa huoltanut varastossa säilytettäviä mittaus- ja työvälineitä, pitänyt niistä kalustoluetteloita, luovuttanut välineitä lainaksi sekä ottanut vastaan toimistojen hankkimia uusia välineitä varastossa säilytettäväksi ja huollettavaksi. Selostuskauden aikana on kojevarastoon hankittu mm. 34 teodoliittia, 48 takymetriä, 2 tellurometriä, 1 geodimetri, 7 vaaituskonetta, 65 aneroidikorkeusmittaria, 33 kiikaria ja 3 käsiporakonetta.

5. Geodeettinen toimisto

Geodeettisia töitä on tehty selostuskauden aikana pääasiassa seuraavilla alueilla:

Uudenmaan läänin länsiosissa sekä Turun ja Porin läänin eteläosassa on tihennetty kolmioverkkoa ja lisäksi on Turun ja Ahvenanmaan saaristossa tehty sidemittauksia.

Kolmiomittausta on täydennetty Uudenmaan läänin itäosissa ja Kymen läänissä.

Päijänteen alueella ja Keski-Suomessa on jatkettu kolmiomittaustöitä.

Satakunnan pohjoisosissa kolmioverkkoa on täydennetty, samoin Etelä-Pohjanmaalla.

Iisalmen—Kajaanin alueella on jatkettu eri luokkien kolmiomittausta, samoin Pudasjärven—Puolangan alueella.

Inarin—Utsjoen alueilla sekä itä-Lapissa on kolmiomittausta täydennetty.

Helsingin ympäristössä on vanhaa kolmiomittausta uusittu ja siinä käytetty apuna etäisyydenmittausta tellurometrillä.

Perusvaaitusta on tehty pääasiassa samoilla alueilla kuin kolmiomittausta. Lisäksi on peruskartta-alueilla tehty tukipistevaaituksia.

Työsaavutukset ilmenevät seuraavasta taulukosta:

	1960	1961	1962
Rakennettu torneja	80	110	92
Korjattu vanhoja torneja	—	—	7
Rakennettu latvamerkkejä	1 100	900	758
Rakennettu ilmakuvavalvoja	700	1 050	846
Niiden kolmiopisteiden lukumäärä, joilla on suoritettu havaintoja ..	300	340	350
Perusvaaitusta, yhteensä km	3 270	4 640	4 000
Määritetty korkeuskiintopisteitä ..	980	1 555	1 430
Arkistoitu korkeuspisteitä	1 555	1 680	2 525

6. Ilmakuvatoimisto

*Ilmakuvaukset
Flygfotografering*

Ilmakuvatoiminta on yhä kasvanut. Varsinaisten kartastotyö- ja kaavoitusalueiden ohella on kuvattu edelleenkin moniin tarkoituksiin tilauksesta, selostuskaudena mm. tie- ja vesirakennushallitukselle lukuisia tiejonoja eri puolilla maata suunnittelujen pohjaksi. Perus- ja pienikaavaista kartoitusta varten on kuvaukset suoritettu yli 4 000 m korkeudesta maanmittaushallituksen aikaisemmin hankkimalla ilmapöimien käytössä olevalla kahdella Percival Pembroke-kartoituslentokoneella. Ilmavoimissa on koulutettu ilmakuvatoimiston henkilöitä tähtitäjiksi ja kameranhoitajiksi, joten kartoituslennoilla on koneissa enää vain ohjaaja ilmavoimista. Kaavoitus-, tie- ym. matalakuvaukset 500—2 500 m:stä on suoritettu pääasiassa kahdella 1-moottorisella yksityisen lentoyhtiön omistamalla Cessna 195 lentokoneella, joissa kameranhoitaja tai myös tähtitäjä on ilmakuvatoimistosta. Erittäin merkittävänä saavutuksena kartoitustöissä tuli v. 1961, ilmakuvatoimiston toimittua 25 vuotta, maamme ensi kerran kokonaan ilmakuvatuksi, viimeisinä eräät Enontekiön, Inarin ja Utsjoen alueet. Ko. vuoden kuvaukset käsittivät yhteensä yli 1/6 maasta. Ilmakuvatoimiston kuvaama alue peittää nyt 85 % maan pinta-alasta, muun osan ollessa topografikunnan kuvaamaa. Ottamalla kuitenkin huomioon toimiston toiminta-aikanaan eri tar-

koituksia varten tai mm. kuvauksen vanhentumisen takia suorittamat kaikki samojenkin alueiden kuvaukset, on niiden määrä 15 % suurempi kuin maan koko pinta-ala (337 009 km²). Kuvausten yhteydessä on tavanmukaisen pankromaattisen filmin ohella kokeiltu infra-filmiä, suoritettu jää- ja kiintopistekokeentän kuvauksia kamera-arvojen tarkistamiseksi sekä kokeiltu valotusmittariarvot valotusajan ja filminkehityksen ennakolta määrittämiseksi. Edelleen on tutkittu ilmakuvapisteidien erilaisten näkyvöittämissmerkkien sopivinta väriä ja kokoa (kuvausalueilla rakennetaan kesäisin n. 100 000 ilmakuvamerkkiä). Pembroke-koneilla on kuvattu myös topografikunnalle, minkä toimesta ilmavoimat ovat lisäksi kuvanneet joitakin alueita suihkukoneella 9 000 m korkeudesta. Sen johdosta että Pembroke-tyyppisiä kartoituskoneita ei enää valmisteta, on niiden varaosahuolto vaikeutunut, joten edellisen kuvauskauden päätyttyä ilmavoimien täyskorjaukseen toimittamista koneista saatiin vuoden 1962 kuvauksiin toinen vasta 8. 6. ja toinen 18. 8. Peruskartoitus- ja vastaavanlaisista kuvauksista jäikin sanottuna vuonna lisäksi poikkeuksellisen epädullisten kuvaussäiden johdosta yli puolet suorittamatta, kun sensijaan kaikki matalakuvausalueet saatiin välittömästi niiden näkyvöittämistöiden valmistuttua kuvatuiksi. Selostusvuosina on kuvattu 67, 63 ja 66 päivänä huhti—lokakuun aikana.

*Kuvamittaukset
Fotogrammetriska arbeten*

Peruskartoituksen pohjana olevat ilmakuvakartat 1:10 000 on jatkuvasti koottu kuiva-liimauksena. Vain pienikaavaista kartoitusta ja aerofysikaalisia lentoja varten on ilmakuvayhdelmien kokoamisessa käytetty glyseriinimennetelmää. Kiintopistetihennys peruskartoitusalu-

eilla, 4—8 geodeettisesta pisteestä 100—200 pisteeseen/100 km², on suoritettu ilmakolmioinnilla stereoplanigrafeja käyttäen, kuten myös laajojen uusjako-, tilusjärjestely- yms. alueiden pistetihennys. Vastaava valtava 45 598 pistettä vuodessa käsittävä koordinaattimuunnos- ja tasoituslaskutyö, jolla ilmakuvatoimisto aloitti tietokoneiden käytön maanmittaushallituksen alaisissa töissä, on suoritettu Postisäästöpankin, Oy International Business Machinesin, Teknillisen Korkeakoulun tai Suomen Kaapelitehtaan koneilla, jolloin kustannukset ovat pienentyneet sekä nopeus noussut 13-kertaiseksi. Tietokonetta käytetään myös ilmakuvien oikaisutekijöiden määrittämiseen pisteiden avulla hitaan polettimittauksen asemasta, sillä vanhat horisonttikamerat ovat soveltuneet enää vain veroluokitus-tms. kuvauksiin. Ilmakuvatoimiston ja topografikunnan erilaiset ilmakuvakartat peittävät yhteensä 85 % maasta.

Ilmakuvatoimistossa suoritettu uusjako-, tilusjärjestely-, maankäyttö- yms. tiluskarttojen 1:4 000—1:10 000 piirtäminen stereokartoituskojeella Wild A8 on käsittänyt yhteensä 325 000 ha selostuskauden päättyessä, jolloin ko. työ valmiiksi kehitettynä siirrettiin muun vastaavanlaisen stereokartoitustyön yhteyteen asemakaavamittaustoimistoon. Edellä mainitulla kojeella oli välityönä avustettu myös peruskarttojen ja asemakaavakarttojen piirtämisessä.

Ilmakuvakartoituskalustoa on täydennetty hankkimalla mm. Zeiss-Aerotopographin kamera RMK 15/23 varusteinen, oikaisukoke SEG V ja stereoplanigrafiin C8 koordinaattien rekisteröintilaitte Ecomat, ilmakuvien kuivauskehä Gerster Gr 120/105, kuvanmuuntokoke Wild U3-B ja pisteensiirtokoke Wild PUG 2 sekä kopiokokeet Klimsch ja LogEtronic Contact Printer CP-45.

Toimiston henkilökunta oli vuoden 1962 päättyessä 5 insinööriä, 30 teknikkoa ja 28 apulaista.

Ilmakuvattu:		1960	1961	1962	Yhteensä
mittakaavassa	1: 3 000—1: 17 000, km ²	7 232	7 138	5 404	
	1: 17 000—1: 25 000, »	18 392	40 836	14 796	
	1: 30 000—1: 46 000, »	8 900	10 787	3 877	
	Yhteensä km²	84 524	58 761	24 077	117 862
Em. kuvauksiin sisältyy mm. kaavoitus- tms.					
kohteita	kpl	77	78	102	257
	jono-km	2 350	2 090	1 652	6 092
tie- ja rautatiekohteita	kpl	79	76	42	197
	jono-km	3 035	2 092	1 360	6 487
Ilmakuvakarttoja valmistettu:					
kartastotoinä	1: 10 000 km ²	11 545	11 990	13 110	
	1: 20 000 »	—	4 400	1 800	
	1: 40 000 »	5 975	2 650	16 750	
tilaustoinä	1: 2 000 »	15	—	10	
	1: 4 000—1: 5 000 »	112	235	—	
	1: 8 000—1: 15 000 »	—	775	15	
	1: 20 000 »	8 050	5 025	—	
	Yhteensä km²	25 697	25 075	31 685	82 457

Ilmakuvia, karttoja tai muita jäljennöksiä luovutettu	1960	1961	1962	Yhteensä
maanmittaushallitukselle	kpl 21 520	30 759	22 269	
muille	» 18 683	22 225	22 268	
lainattu maanmittaushallitukselle	» 12 530	8 750	15 163	
muille	» 5 373	4 824	4 154	
Yhteensä kpl	58 106	66 558	63 854	188 518

Stereomittaukset ja -kartoitukset

piirretty tilus-, perus-, kaavoitus- yms. karttaa:

1: 500 km ²	4,5	—	—	4,5
1: 1 000 »	0,13	—	—	0,13
1: 2 000 »	4,16	9,0	2,24	15,40
1: 4 000 »	140,9	18,9	240,35	400,15
1: 5 000 »	127,0	46,0	34,3	207,3
1: 10 000 »	40,5	2 068,5	628,9	2 737,9
Yhteensä km²	317,19	2 142,4	905,79	3 365,38

Ilmakuva pistetihennys

tiluskarttaa varten, kuvajonoa, ...	km 265	105	651	1 021
pisteitä, ...	kpl 3 565	3 257	18 206	25 028
perus- yms. karttaa varten,				
kuvajonoa, ...	km 2 873	3 312	5 084	11 269
pisteitä, ...	kpl 16 011	18 308	27 392	61 711

Veroluokituskuvat:

kuntia, kpl	3	7	11	21
pinta-ala, km ²	5 875	3 617	5 191	14 683

7. Kartografinen toimisto

Täydennysmittaukset Kompletteringsmätningar

Toimiston maastotyöt kohdistuivat vuonna 1960 uusittavana olevan yleiskartan 1: 400 000 aineiston keräämiseen niiltä lehtien 18, 27, 38, 39, 48 ja 49 alueilta, joilta ilmakuva-aineisto vielä puuttui. Suomen tiekarttaa täydennettiin maastossa lehteä 1 koskevalta osalta.

Vuonna 1961 kerättiin uusia ja täydentäviä tietoja yleiskartan lehtien 30, 31 ja 41 alueilta sekä tehtiin täydennyksiä ja korjauksia 1: 100 000 karttalehdille V: 9, 62, 3 124, 3 213, 3 214, 3 223,

3 224, 3 231, 3 232, 3 233, 3 234, 3 241, 3 242, 3 243, 3 244 ja 4 211. Suomen tiekartan lehdistä täydennettiin lehtiä 9, 10 ja 11.

Vuonna 1962 suoritettiin maastotöitä yleiskarttalehtien 10, 11, 20 ja 21 alueilla, joissa tehtiin täydennysmittauksia sanottujen karttalehtien uusintapainoksia varten. Suomen tiekartan lehtien 1, 7, 8 ja 9 alueella suoritettiin täydennysmittauksia ja tarkistuksia maastossa.

Mittauksia lentokenttien mittarilähestymis- ja laskeutumis- sekä estekarttojen tekoa varten eri lentokentillä on jatkettu.

Vuotuiset työtulokset selviävät alla olevasta taulukosta.

Täydennysmittaukset	1960	1961	1962
1: 100 000 täydennyksiä ja korjauksia	—	20 025 km ²	—
1: 400 000 uutta karttaa varten	3 450 km ²	—	27 800 km ²
täydennyksiä ja korjauksia	—	16 400 km ²	—
Tiekarttoja	11 900 km ²	41 150 km ²	71 000 km ²
Ilmailukarttoja uusia	2 kpl.	1 kpl.	2 kpl.
täydennysmittauksia	—	2 »	4 »

Piirustustyöt Ritningsarbeten

Uusien karttojen piirustustyöt sekä uusintapainosten vaatimat korjaustyöt näkyvät oheis-

sesta taulukosta. Karttojen painatusten yhteydessä on suoritettu tarpeelliset oikoluvut.

	1960	1961	1962
Peruskartta 1: 20 000			
Piirretty lehtiä	102	96	105
Korjattu uusia rajapainoksia varten	33	36	27
Topografikartta 1: 20 000			
Piirretty lehtiä	—	33	2
Pitäjänpöytäkartta 1: 20 000			
Uusintapainoksia varten jätetty painoon			
korjattuja lehtiä	—	39	1
korjaamattomia lehtiä	11	18	19
Taloudellinen kartta 1: 100 000			
Painoon jätetty			
korjattuja lehtiä	3	—	6
korjaamattomia lehtiä	2	—	—
Topografinen kartta 1: 100 000			
Painoon jätetty uusia lehtiä	11	3	6
Yleiskartta 1: 400 000			
Painoon jätetty			
usia lehtiä	2	5	3
korjattuja lehtiä	1	1	—
korjaamattomia lehtiä	—	1	—
Tiekartat			
Painoon jätetty korjattuja lehtiä ..	8	5	11
Ilmailukartat			
Painoon jätetty uusia lehtiä	5	3	3
» » korjattuja lehtiä ..	23	19	15
Tilastokartat			
Painoon jätetty uusia lehtiä	1	—	—
» » korjattuja lehtiä ..	8	4	5
Korkeusvyöhykekartat			
Painoon jätetty uusia lehtiä	1	—	—
» » korjattuja lehtiä ..	1	—	1
Yhteensä karttalehtiä	212	263	204

*Karttojen ajan tasalla pitäminen
Ajourhållning av kartor*

Toimistossa pidetään luetteloa kunnista ja kunnallisista siirroista. Tapahtuneet rajojen muutokset on merkitty karttojen korjauskappaleille. Kunnallisten siirtojen aiheuttamat pinta-alojen muutokset on laskettu vuosittain ja yhteenvedot niistä on toimitettu tilastolliselle päätoimistolle. Samoin on koottu tietoja uusista ja rakenteilla olevista teistä sekä muista kartoilla esiintyvistä yksityiskohdista.

8. Topografisen toimiston siviilijaosto

Kertomuskautena on peruskartoitusta jatkettu vuosittain lisääntyvin määrin. Vuoden 1962 lopussa käsitti peruskartoitettu alue yhteensä 102 400 km² eli 31 % koko maan pinta-alasta. Kuten liitteenä 3 olevasta kartastotilannetta esittävästä kartasta käy ilmi, sisältyvät peruskartoitettuun alueeseen Uudenmaan ja Hämeen läänit käytännöllisesti katsoen koko-

naan, huomattavia osia Turun ja Porin, Vaasan, Keski-Suomen ja Oulun lääneistä, eräitä alueita Kymen ja Lapin lääneistä sekä erillisiä lehtiä muualta. Korkeuskäyrien piirtämisessä on stereokartoituskojeilla suoritettua työn osuus jatkuvasti lisääntynyt. Kertomuskauten päätyttyä oli topografisen toimiston siviilijaoston käytössä 2 kpl Wild A 8 ja 2 kpl Wild B 8 tyyppistä kartoituskojetta, joista viimeksi mainittu on saatu aivan v. 1962 lopussa, joten niiden osuus ei vielä näy tässä esitetyissä työsaavutuksissa. Peruskartoitukseen liittyen on suoritettu kantakarttojen ja maarekisterien arkistokuvausta, väliaikaisen rekisterikartan valmistusta kartoitettavilta alueilta sekä oikolukua ym. aineiston viimeistelytyötä. Peruskartoituksessa syntyvän aineiston ja peruskartta-arkiston käyttöä koskevaa opastusta on tehostettu sekä kartankäyttäjien henkilökohtaisen neuvonnan että julkaisu toiminnan avulla. Huomattavana saavutuksena eri mittakaavaisten karttojen koordinoimisen alalla on pidettävä sisäasiainministeriön 25. 10. 1960 vahvistamia kaavojen pohjakarttojen kuvausteknillisiä ohjeita, jotka pääasiassa pohjautuvat peruskartan valmistuksessa jo aikaisemmin noudatettuihin ohjeisiin.

Topografisen kartan 1: 20 000/1: 100 000 valmistusta niiltä alueilta pohjois-Suomesta, mistä peruskarttaa ei ehditä lähivuosina tekemään, on kertomuskautena edelleen jatkettu yhteistoiminnassa metsähallituksen kanssa. Tämän kartan valmistus tapahtuu sitä suunnittelemaan asetetun toimikunnan kertomuskautena valmistuneen ehdotuksen pohjalla. Kartan korkeuskäyrät on piirretty stereotop-kartoituskojeilla ja pohjakuvat kartoitettu pääasiassa ilmakuvatulokinnalla. Tässä työssä syntyneitä aineistoja on käytetty väliaikaisten retkeilykarttojen julkaisemiseen suosituimmilta matkailualueilta jo ennen varsinaisten karttalehtien ilmestymistä. Henkilökunnan koulutusta on suoritettu, paitsi käytännöllisen työn ohessa, järjestämällä 85 tuntia luentoja ja harjoituksia käsittänyt peruskurssi 26 topografiharjoittelijalle. Yhteensä 39 topografiaa ja teknikkoo on osallistunut kahdelle stereooperatööriskurssille, jotka kertomuskautena järjestettiin yhteistoiminnassa alan muiden virastojen ja laitosten kanssa. Helsingin teknillisen koulun maanmittausteknikon erikoiskurssin on suorittanut 7 topografiaa. Lisäksi on järjestetty useita kursseja maastotöihin osallistuville apukartoittajille.

Työsaavutukset kertomuskauten eri vuosina näkyvät seuraavasta taulukosta:

Työ	1960 km ²	1961 km ²	1962 km ²
1. Peruskartoitus	10 080	10 540	10 900
2. Peruskartan ajantasallapito ja kiinteistörajatäydennys	200	200	1 000
3. Topografinen kartoitus			
1: 20 000/1: 100 000	1 430	4 530	6 100
Yhteensä	11 710	15 270	18 000

9. Topografisen toimiston sotilasjaosto (Topografikunta)

Kertomuskauden alussa olivat topografikunnan kartoitustyöt vielä hajaantuneet eri puolelle Suomea sijaitseviin kohteisiin. Kauden loppuun mennessä on kartoituskohteet jaettu maanmittaushallituksen kanssa siten, että topografikunnan työt ovat keskittyneet melko yhtenäisille alueille yksinomaan Lapin läänissä. Vuonna 1961 tehdyn ns. karttasopimuksen mukaan, joka allekirjoitettiin 22. 1. 62, siirtyivät maanmittaushallituksen karttavara- ja hoitoon. Karttakirjanpito tullaan siirtämään tietokoneille.

Topografikunnan geodeettitoimisto on kertomuskautena suorittanut kartoitusalueiden kolmio-, murtoviiva- ja korkeusmittaustyöt. Uusina mittausvälineinä otettiin v. 1962 käyttöön tellurometrit, jolloin entisen kulmahavaintotyön sijasta on mitattu kolmioverkon sivujen pituudet. Lisäksi on työryhmien siirroissa ensikerran käytetty laajassa mitassa apuna helikopteria. Mittausten suoritus on merkittävässä määrin nopeutunut. Ilmakolmioinnin laskutyöt on siirretty tietokoneille.

Vuotuiset työtulokset ilmenevät alla olevasta taulukosta.

Työt	1960	1961	1962
Rakennettu kolmiomittaustorneja	2	7	—
» latvamerkkejä	14	15	—
» ilmakuva-merkkejä	115	91	81
Kulmanmittauksia kolmiopisteillä	18	36	—
Mitattu tellurometrisivuja	—	—	123
Laskettu uusia kolmiopisteitä	17	31	47
Mitattu murtoviivaa km	101	558	325
» taitepisteitä	335	1 630	580
» ilmakuva-pisteitä	75	520	110
Ilmakuvapistetihennystä stereoplanigrafilla km ²	1 600	6 500	7 000
IV lk:n vaaitusta km	1 489	1 526	1 333
Vaaituspisteitä	326	355	310
Trigonometristä korkeusjonomittausta km	894	—	—
Arkistoitu geodeettisia kiintopisteitä	2 000	2 000	2 000

Topografikunnan ilmakuvatoimisto on suorittanut omien ja tilausalueitten ilmakuva- ja valmistanut näin saadusta filmimateriaalista kartoitustyössä tarvittavat vedokset. Samoin on toimitettu huomattava määrä ilmakuva-vedoksia puolustuslaitoksen ulkopuolisille tilaajille. Kun v. 1961 saatiin käyttöön kauko-ohjatulla ilmakuvakameralla varustettu suihkukone, on pystytty suorittamaan kuvauksia 2 kertaa korkeammalta kuin ennen (9 000 m). Näin saadusta filmimateriaalista on valmistettu oikaisukojeissa 1:20 000 mittakaavaisia ilmakuva-karttoja peruskarttalehdittain (10 × 10 km²:n alue yhdestä kuvasta). Tällainen kartta on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi niillä alueilla, joista suurikaavaista karttaa ei vielä ole olemassa. Koetyönä on tästä ns. korkeakuvauksesta piir-

retty myös 1:20 000 topografista karttaa. Varjojen haittavaikutuksen lieventämiseksi on kokeilumielessä suoritettu matalakuvauksia yhtenäisen pilvipeiton alla sekä varhain aamulla auringon ollessa alhaalla. Nämäkin erikoiskuvaukset on todettu erittäin käyttökelpoisiksi. Värikuvauskokeiluja Afgan CN—17 värinegatiivifilmillä on jatkettu ja saadut tulokset ovat herättäneet suurta mielenkiintoa mm. maaperätutkijoiden ja tiensuunnittelijain keskuudessa. Ilmakuvatoimiston yhteyteen perustettiin v. 1961 muovikopio-laboratorio ja uusi kartografinen jäljennöskuvaukslaboratorio. Niiden ansiosta on kartanvalmistuksessa päästy nopeampiin ja parempiin työmenetelmiin.

Työtulokset vv. 1960—62.

Työt	1960	1961	1962
Ilmakuvattu kaavassa 1:60 000 km ²	—	10 000	18 300
» » 1:30 000 km ²	13 175	14 600	2 200
» » 1:10 000—1:3 000 km ²	533	—	555jono-km
Valmistettu ilmakuva-karttoja kaavoissa 1:10 000—1:20 000 km ²	7 290	12 174	5 960
Valmistettu erilaisia ilmakuva-vedoksia kpl	16 783	25 137	18 919

Topografikunnan kartoitustoimisto on keskittynyt kertomuskautena pääasiassa topografikarttojen 1:20 000 ja 1:50 000 valmistukseen Lapin ja Oulun lääneissä. Kartoitustöitä on suoritettu lähinnä Rovaniemen, Kemijärven, Sallan ja Kuusamon sekä Inarin alueilla. Maasto-

kuvien ennakkotulkinta on tehty kolmikuvilla. Nämä samoin kuin stereokojeilla piirretyt käyräpiirrokset on tarkistettu maastossa. Suuresta korkeusvaihtelusta johtuvien huomattavien maastovirheiden takia on luovuttu ilmakuva-kartoista topografisen kartoituksen pohjana ja siirretty

stereokojeilla piirrettyyn karttarunkoon. Karttojen puhtaaksi piirtämistä on osittain suoritettu maanmittaushallituksen kartografisessa toimistossa. Topografisen kartan 1 : 50 000 val-

mistusmenetelmät ovat vakiintuneet v. 1960 topografikunnassa tehtyjen ohjeiden mukaisiksi.

Työtulokset vv. 1960—62.

Työt	1960	1961	1962
Peruskartat			
1: 10 000 ilmakuvakartan pohjalle kartoitettu yksityiskohdat ja korkeussuhteet			
— pinta-ala km ²	150	150	—
— kartoittajan työtulos km ² /pv	0.75	0.75	
1: 10 000 karttarungon stereokartoitus stereokojeella A-8 ja työkuvin kolmiokuvat			
— pinta-ala km ²	700	400	350
— kartoittajan työtulos km ² /pv	1.0	1.0	2.0
Topografiset kartat 1:50 000			
1: 20 000 karttarunkona stereokartoitus stereotop- ja multiplex- ja Autograf A-8 kojeilla ja työkuvin kolmiokuvat + ik -kartta			
— pinta-ala km ²	2 020	1 400	3 450
— kartoitusryhmän työtulos km ² /pv	9.0	10.0	11.2

Topografikunnan kartanmonistamo on suorittanut pääasiassa harjoituskarttojen ja varsinkin v. 1962 syksystä lähtien, jolloin pääesikunnan rotaprint-paino liitettiin kartanmonistamoon, ohjesääntöjen ja muiden puolustusvoimain painotuotteiden painatuksia. Maanmittaushallituksen karttapainatusten nopeuttamiseksi on topografikunta hankkinut Roland Parva II offset-painokoneen ja luovuttanut sen Karttasopimus 1961:n perusteella maanmittaushallituksen käyttöön.

Kartanmonistamossa on painettu karttoja eri vuosina seuraavasti: v 1960 528 700 kpl, v 1961 587 200 kpl ja v 1962 555 800 kpl.

Topografikunnan teknillinen toimisto on aloittanut kokeilutyöt eräiden sotilaallisten erikoiskarttojen valmistamiseksi. Parannettujen kartoitusmenetelmien vaatimaa koordinaattia kitkattoman yhteistyön aikaansaamiseksi toimistojen kesken on jatkettu. Korkeusmittauksen tehostamiseksi on kokeiltu uusia menetelmiä ja uutta välineistöä sekä tutkittu korkeusmittausten tarkkuutta. Valokuvauskursilla on annettu alkukoulutusta 9 henkilölle topografi kunnasta, maanmittaushallituksesta ja merivoimista. Osa henkilöstöä on osallistunut topografikunnan ulkopuolella pidettyyn fotogrammetrian kurssiin. Toimistojen sisällä on annettu jatkokoulutusta tarkoituksella laajentaa henkilöstön kelpoisuutta kartoitusalan eri tehtäviin.

10. Kivipaino

Henkilökunta
Personalen

	Suurin palveluksessa ollut henkilömäärä		
	1960	1961	1962
Työnjohto	5	5	5
Kartanmyynti ja konttori	13	17	18
Piirtola	13	12	12
Valokuvaamo ja valokopiolaitos ..	14	18	17
Käsi-paino (koepaino)	2	1	1
Konepaino	18	17	15
Leikkaamo, hiomo, lähettäjä	7	7	7
Yhteensä	72	77	75

Työaika
Arbetstiden

Kivipainon vakinainen työaika on ollut 8 tuntia päivässä, lauantaisin 5 tuntia.

Suoritettut työt
Utförda tryckningsarbeten

	1960	1961	1962
Eri painotuotteita kpl ..	17 667	14 498	18 033
Painos yhteensä 1 000 kpl	3 693	2 931	3 132

11. Kamreerikonttori

Määrärahojen käyttö
Användningen av anslagen

Tilastokauden aikana on maanmittaushallitus vuosittaisten tilinpäätösten mukaan käyttänyt määrärahoja kivipainon ja vakaustoimiston menot mukaan luettuina 1 000 markkina merkittynä seuraavasti:

v. 1960	v. 1961	v. 1962
1 749 116	1 946 618	2 245 067

Maanmittaustalokustannukset
Lantmäterikostnader

Maanmittaushallitus on valtion maksettavina maanmittaustalokustannuksina sekä maanmittauspalkkioista 1. 7. 1948 ja 19. 3. 1954 annettujen asetusten mukaisina maanmittauspalkkioina vuosina 1960—62 asianomaisista määrärahoista tilitänyt seuraavat määrät:

	1960	1961	1962
	1 000:na markkoina		
Valtion maksettavia maanmittauskustannuksia (11 Pl V: 5)	384 800	434 786	545 146
Takaisin perittäviä maanmittausinsinöörinpalkkioita (11 Pl V: 6)	320 678	305 054	308 348
Maanmittausinsinöörien palkkioita vuokra-alueiden lunastamistoimituksista (11 Pl V: 8)	2 079	—	—
Yhteensä	707 557	739 840	853 494

*Leimavero ja lunastukset
Stämpelskatt och lösen*

Tilastokautena on annettu asiakirjoista ja kartoista leimaverona sekä lunastus-, posti- ja

lähetysmaksuina vuosittain kannettu seuraavat määrät:

	Leimaveroa 1 000:na markkoina			Lunastus- sekä posti- ja lähetysmaksuja 1 000:na markkoina		
	1960	1961	1962	1960	1961	1962
Maanmittaushallituksessa	185	221	285	158	183	226
Maanmittauskonttoreissa:						
Uudenmaan läänin	8 005	9 038	8 532	2 052	2 070	1 883
Turun ja Porin l.	12 433	12 698	12 426	3 039	3 098	3 144
Hämeen l.	8 986	9 033	9 037	2 853	3 068	2 944
Kymen l.	5 550	5 711	5 461	1 892	1 871	2 244
Mikkelin l.	4 007	4 387	4 258	1 320	1 654	1 726
Kuopion l.	4 947	3 948	4 190	1 986	1 683	1 877
Pohjois-Karjalan l.	2 956	3 220	3 636	1 228	1 487	1 508
Vaasan l.	7 203	6 325	6 498	2 247	2 118	2 229
Keski-Suomen l.	3 032	3 814	4 373	1 128	1 421	1 377
Oulun l.	7 689	7 825	7 515	3 327	3 122	3 002
Lapin l.	4 010	4 474	4 626	1 872	1 800	1 696
Kuukausipalkkatoimistoissa	534	645	657	862	507	855
Yhteensä	69 537	71 339	71 494	23 964	24 082	24 711

*Ilmakuvaomistuksen tulot
Fotogrammetriskä byråns inkomster*

Maanmittauslaitoksen ulkopuolisille tilauksesta toimitetusta ilmakuva-aineistosta olivat tulot:

	1960	1961	1962
	1 000:na markkoina		
Ilmakuvauksesta	17 150	13 252	13 071
Ilmakuvista	15 632	24 625	25 000
Yhteensä	32 782	37 877	38 071

*Vakaustoimiston tulot
Justeringsbyråns inkomster*

	1960	1961	1962
	1 000:na markkoina		
	13 586	15 077	29 969

*Kivipainon tulot ja menot
Stentryckeriets inkomster och utgifter*

	1960	1961	1962
	1 000:na markkoina		
Tulot	100 160	103 617	119 092
Menot	75 858	84 977	91 345
Vuositulot	24 302	18 640	27 747

III. Maanmittauskonttorit

*Uusien maanmittauskonttorien ja virkojen perustaminen
Inrättandet av nya lantmäterikontor och tjänster*

Tammikuun 22 päivänä 1960 annetulla asetuksella (51/60) perustettiin Pohjois-Karjalan läänin ja Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorit toimialueinaan asianomaiset läänit. Samalla asetuksella perustettiin näihin maanmittauskonttoreihin tarvittavat uudet virat ja toimet, sekä siirrettiin niihin eräitä virkoja ja toimia Kuopion ja Vaasan läänien maanmittauskonttoreista. Uudet maanmittauskonttorit aloittivat toimintansa 1. 3. 1960.

Rekisterikarttatyön suorittamista varten perustetut toimistoinsinöörien, mittausteknikon ja toimistoapulaisen ylimääräiset toimet, joita selostuskauden alkaessa oli vain kolmessa maanmittauskonttorissa, perustettiin selostuskautena kaikkiin muihinkin eli 13. 1. 1960 lukien Hämeen, Kymen ja Oulun läänien maanmittauskonttoreihin, 14. 1. 1961 lukien Mikkelin, Kuopion ja Lapin läänien maanmittauskonttoreihin ja 14. 3. 1962 lukien Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänien maanmittauskonttoreihin.

*Muutoksia virkamiehistöissä
Förändringar bland tjänstemännen*

Toukokuun 5 päivänä 1960 nimitettiin Mikkelin läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan Oulun läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööri Lahja Bertel Rislä, Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan Hämeen läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööri Veikko Valio Veijola, Pohjois-Karjalan läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan Kuopion läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööri Oiva Toivo Martti Parikka, Pohjois-Karjalan läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan toisen palkkausluokan maanmittausinsinööri Erkki Olavi Koistinen ja Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan toisen palkkausluokan maanmittausinsinööri Esko Armas Jalovaara.

Syyskuun 2 päivänä 1960 nimitettiin Hämeen läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan toisen palkkausluokan maanmittausinsinööri Niilo Antero Virtamo, Oulun läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan ensimmäisen palkkausluokan maanmittausinsinööri Niilo Juhani Huttunen ja Kuopion läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan saman maanmittauskonttorin tarkastaja Pentti Juhani Kankkunen.

Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööri Veikko Valio Veijola kuoli 24. 10. 1960.

Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan nimitettiin 19. 1. 1961 ensimmäisen palkkausluokan maanmittausinsinööri Jaakko Arvi Lumme.

Kymen läänin maanmittauskonttorin apulaislääninmaanmittausinsinööriin virkaan nimitettiin 28. 2. 1961 Turun ja Porin läänin maanmittauskonttorin tarkastaja Arvi Juhani Juusela.

Hämeen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan nimitettiin 19. 10. 1961 Kymen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööri Niilo Henrik Tarkka.

Kymen läänin maanmittauskonttorin lääninmaanmittausinsinööriin virkaan nimitettiin 1. 2. 1962 maanmittauskonttorin vanhempi insinööri Eino Ilmari Kilkki.

*Tilapäiset toimihenkilöt
Tillfälliga funktionärer*

Eräät toimitusinsinöörit ja kartoittajat ovat varsinkin talvikuukausina työskennelleet tilapäisesti maanmittauskonttoreissa. Tästä työsken-
telystä kertyi insinöörien osalta vuonna 1960 72, vuonna 1961 56 ja vuonna 1962 46 työkuukautta sekä kartoittajien osalta vastaavasti 120, 73 ja 34 työkuukautta. Toimistoapulaisten ja kartanpiirtäjien tilapäistyöskentelystä maanmittauskonttoreissa kertyi vuonna 1960 358, vuonna 1961 366 ja vuonna 1962 377 työkuukautta.

*Diaarit
Diarier*

Maanmittauskonttorien diaareissa on tilastokautena esiintynyt asioita seuraavat määrät:

*Diaareissa esiintyvät asiat
I diarierna förekommande ärenden*

Vuosi	Kaikkiaan asioita Summa ärenden	Niistä vuoden kuluttuista Därv under året inkomna	Seuraavaan vuoteen siirtyneitä Överförda till följande år
1962	17 342	16 844	525
1961	18 334	17 810	498
1960	18 324	17 615	524
Nämä olivat — Dessa voro			
1959	19 124	18 094	709
1958	20 096	18 545	1 030
1957	21 086	19 487	1 551
1956	27 953	26 714	1 599
1955	24 439	22 928	1 239
1954	23 923	22 607	1 511
1953	23 025	22 029	1 316
1952	23 924	21 672	996
1951	23 772	22 018	2 252
1950	22 087	21 127	1 754
1949	18 470	17 014	960
1948	17 372	16 637	1 456
1947	15 481	14 337	735
1946	15 177	14 604	1 144
1945	16 101	15 596	573

*Virkakirjeet
Tjänstebrev*

Virkakirjeitä on maanmittauskonttoreista vuosittain lähetetty seuraavat määrät.

Lääni — Län	1960	1961	1962
Uudenmaan — Nylands	6 935	5 025	5 528
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	11 234	13 064	10 966
Hämeen — Tavastehus	20 902	4 408	4 885
Kymen — Kymmene	6 437	6 549	7 091
Mikkelin — S:t Michels	12 697	10 688	12 030
Kuopion — Kuopio	11 232	5 744	6 133
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	2 273	8 497	7 596
Vaasan — Vasa	8 127	7 051	7 527
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	5 530	8 805	8 898
Oulun — Uleåborgs	12 546	13 687	12 367
Lapin — Lapplands	9 907	12 542	9 678
Yhteensä — Summa	107 820	96 060	92 699

*Tarkastetut palkkiolaskut
Granskade arvodesräkningar*

Toimitusinsinöörien palkkiolaskuja on tarkastettu eri läänien maanmittauskonttoreissa seuraavat määrät vuosittain.

Lääni	1960	1961	1962
Uudenmaan — Nylands	2 194	2 147	2 035
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	4 543	4 559	4 929
Hämeen — Tavastehus	3 865	2 968	2 851
Kymen — Kymmene	1 322	1 502	1 410
Mikkelin — S:t Michels	1 534	1 605	1 413
Kuopion — Kuopio	1 668	1 197	1 001
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	796	1 116	972
Vaasan — Vasa	2 789	2 700	2 105
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	870	1 674	1 789
Oulun — Uleåborgs	3 172	3 138	2 918
Lapin — Lapplands	1 526	1 438	1 810
Yhteensä — Summa	24 279	24 044	23 233

Tarkastetut toimitukset
Granskade förrättningar

Maanmittaustoimituksia on eri läänien maanmittauskonttoreissa vuosina 1960—62 tarkastettu yhteensä seuraavat määrät.

Tarkastetut toimitukset 1960—62 — Granskade förrättningar 1960—62

Toimitus Förrättning	Uudenmaan läänissä Nylands län	Turun ja Porin läänissä sekä Ahvenanmaalla Åbo och Björneborgs län samt Åland	Hämeen läänissä Tavastehus län	Kymen läänissä Kymmene län	Mikkelin läänissä St. Michels län	Kuopion läänissä Kuopio län	Pohjois-Karjalan läänissä Norra Karelen län	Vaasan läänissä Vasa län	Keskisuomen läänissä Mellersta Finlands län	Oulun läänissä Uleåborgs län	Lapin läänissä Lapplands län	Koko maassa Hela landet
Isojakoja, uusjakoja ja jaon täydentämisiä — Storskiten, nyskiten och skiftes kompletteringar	—	—	2	—	8	—	—	5	—	12	14	41
Halkomisia — Klyvningar	102	372	181	251	239	308	327	776	179	721	268	3 724
Lohkomisia — Styckningar	5 280	8 394	4 491	3 586	3 059	2 805	2 245	5 655	2 279	4 709	2 089	44 592
Vesialueen ja vesijätön jakoja — Skiften av vattenområden och tilländningar	—	—	6	—	17	3	4	—	1	—	—	31
Tilusvaihtoja — Ägobyten	—	129	85	36	17	—	8	57	26	61	37	456
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	911	1 085	625	468	559	199	288	480	234	448	312	5 609
Yhteensä — Summa	6 293	9 980	5 390	4 341	3 899	3 315	2 872	6 973	2 719	5 951	2 720	54 453

Toimitusten lukumäärä
Antalet förrättningar

Tilastokauden alkaessa vireillä olleiden, tilastokautena toimeenpantavaksi määrättyjen, pois-

tettujen ja vuodelle 1963 vireillä olevina siirtyneiden toimitusten lukumäärät toimituslajeittain olivat maanmittauskonttorien toimitusluetteloiden mukaan seuraavat:

Toimitusten lukumäärä tilastokautena — Antalet förrättningar under statistikperioden

	Lääni — Län											
	Uudenmaan Nylands	Turun ja Porin sekä Ahvenanmaa—Åbo och Björneborg samt Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin St. Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keskisuomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Koko maassa Hela landet
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Vuodesta 1959 siirtyneistä toimituksista oli — Från 1959 balanserade förrättningars antal utgjorde</i>												
Isojakoja — Storskiten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	22	28
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	3	20	10	3	1	7	11	36	6	191	140	428
Uusjakoja — Nyskiten	3	14	4	1	—	33	21	47	7	8	2	140
Halkomisia — Klyvningar	197	487	280	449	307	407	361	1 646	498	1 509	1 033	7 174
Lohkomisia — Styckningar	2 726	3 613	2 448	1 191	1 360	1 402	1 005	3 439	1 443	1 723	1 117	21 467
Tietoimituksia — Vägförrättningar	8	57	63	2	—	16	26	29	33	45	35	314
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	641	724	427	390	193	102	109	564	198	409	213	3 970
<i>Tilastokautena 1960—62 on toimeenpantavaksi määrätty — Under statistikperioden 1960—62 har till verkställighet förordnats</i>												
Isojakoja — Storskiten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Uusjakoja — Nyskiten	—	2	3	—	—	1	—	4	—	2	5	17
Halkomisia — Klyvningar	122	334	229	214	199	268	316	725	219	817	438	3 881
Lohkomisia — Styckningar	4 389	7 659	4 242	3 270	2 850	2 723	1 958	5 521	2 308	4 394	2 147	41 461
Tietoimituksia — Vägförrättningar	77	254	120	71	40	70	89	112	108	265	79	1 285
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	614	2 014	1 000	599	345	151	422	442	281	700	185	6 753
Yhteensä — Summa	8 781	15 178	8 826	6 190	5 295	5 180	4 318	12 565	5 101	10 070	5 416	86 920

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Näistä on tilastokauden kuluessa poistettu päätyneinä, peruttuina tai muista syistä — Av dessa har under statistikperioden avförts som avslutade, återkallade eller av andra orsaker</i>												
Isojakoja — Storskiften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	11	17
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	3	20	10	3	1	4	9	26	6	147	83	312
Uusjakoja — Nyskiften	2	7	3	1	—	33	21	1	7	3	2	80
Halkomisia — Klyvningar	160	498	288	396	337	377	399	949	315	1 004	328	5 051
Lohkomisia — Styckningar	5 232	8 386	4 681	3 167	3 359	2 698	2 140	5 914	2 525	4 359	2 361	44 822
Tietoimituksia — Vägförrättningar	12	80	71	6	3	5	23	20	27	37	8	292
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	693	1 259	900	546	346	131	338	402	199	527	190	5 531
Yhteensä — Summa	6 102	10 250	5 953	4 119	4 046	3 248	2 930	7 312	3 079	6 083	2 983	56 105
<i>Svårto vuoteen 1963 — Balans till år 1963</i>												
Isojakoja — Storskiften	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	11
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	1	—	—	—	—	3	2	10	—	45	57	118
Uusjakoja — Nyskiften	1	9	4	—	—	1	—	50	—	7	5	77
Halkomisia — Klyvningar	159	323	221	267	169	298	278	1 422	402	1 322	1 143	6 004
Lohkomisia — Styckningar	1 883	2 886	2 009	1 294	851	1 427	823	3 046	1 226	1 758	903	18 106
Tietoimituksia — Vägförrättningar	73	231	112	67	37	81	92	121	114	273	106	1 307
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	562	1 479	527	443	192	122	193	604	280	582	208	5 192
Yhteensä — Summa	2 679	4 928	2 873	2 071	1 249	1 932	1 388	5 253	2 022	3 987	2 433	30 815

Vertailua varten esitetään seuraava taulukko toimitusten lukumääristä 10 viimeisen vuoden aikana koko maassa.

Toimitusten lukumäärät 10 viimeisen vuoden aikana — Antal förrättningar under de 10 senaste åren.

	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962
<i>Toimeenpantavaksi määrätty — Till verkställighet förordnats</i>										
Isojakoja	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	7	53	121	15	170	133	13	1	—	1
Uusjakoja — Nyskiften	117	136	107	93	111	83	82	4	6	7
Halkomisia — Klyvningar	1 513	1 388	1 698	1 560	1 478	1 540	1 402	1 447	1 235	1 199
Lohkomisia — Styckningar	12 597	12 187	13 337	12 369	12 888	14 283	14 371	14 282	14 161	13 018
Tietoimituksia ¹⁾ — Vägförrättningar ¹⁾ ..	—	—	—	—	—	—	—	522	514	249
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	1 431	1 177	1 261	1 486	1 349	1 516	1 596	2 897	1 952	1 904
Yhteensä — Summa	15 668	14 943	16 524	15 523	15 996	17 555	17 464	19 153	17 868	16 378
<i>Poistettu — Avförts</i>										
Isojakoja — Storskiften	18	13	7	11	27	28	30	12	5	—
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	28	30	18	13	96	88	82	102	101	109
Uusjakoja — Nyskiften	98	82	150	90	266	267	262	67	3	10
Halkomisia — Klyvningar	1 537	1 334	1 979	1 365	1 338	2 323	2 752	1 789	1 651	1 611
Lohkomisia — Styckningar	13 299	11 889	16 476	13 193	12 754	13 962	16 685	15 905	13 925	14 992
Tietoimituksia ¹⁾ — Vägförrättningar ¹⁾ ..	—	—	—	—	—	—	—	89	116	87
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	1 716	1 234	1 105	1 258	1 495	1 517	1 723	1 543	1 624	2 364
Yhteensä — Summa	16 696	14 582	19 735	15 930	15 976	18 185	21 534	19 507	17 425	19 173
<i>Svårto seuraavaan vuoteen — Balans till följande år</i>										
Isojakoja — Storskiften	142	131	124	113	86	58	28	16	11	11
Asutustoimituksia — Kolonisationsförrättningar	250	273	376	378	452	497	428	327	226	118
Uusjakoja — Nyskiften	645	699	656	659	504	320	140	77	80	77
Halkomisia — Klyvningar	9 199	9 253	8 972	9 167	9 307	8 524	7 174	6 832	6 416	6 004
Lohkomisia — Styckningar	26 991	27 289	24 150	23 326	23 460	23 781	21 467	19 844	20 080	18 106
Tietoimituksia ¹⁾ — Vägförrättningar ¹⁾ ..	—	—	—	—	—	—	314	747	1 145	1 307
Muita toimituksia — Övriga förrättningar	4 231	4 174	4 330	4 558	4 412	4 411	3 970	5 324	5 652	5 192
Yhteensä — Summa	41 458	41 819	38 608	38 201	38 221	37 591	33 521	33 167	33 610	30 815

¹⁾ Tietoimitukset luettu ennen v. 1960 muihin toimituksiin — Vägförrättningarna ingår före år 1960 i övriga förrättningar.

Arkistot
Arkiv

Maanmittauskonttoreissa on jatkettu varsinkin vanhimman jakokartaston kunnostamista maanmittaushallituksen v. 1958 antamien ohjeiden mukaisesti. Uudenmaan läänin maanmittauskonttorissa on karttojen paikkaustyön yhteydessä suoritettu koko tilastokauden ajan perusteellisia kokeiluja ja tutkimuksia, joiden tuloksena ja käyttäen hyväksi Ruotsin arkistolaitoksessa saatuja kokemuksia maanmittaushallitus on vuoden 1962 päättyessä saanut valmiiksi uudet maanmittauskonttoreille jaetut yksityiskohtaiset ohjeet karttojen kunnostamisesta. Uudenmaan läänin maanmittauskonttorissa saatiin jo tätä uutta eli ns. märkäpaikkausmenettelyä käyttäen tilastokautena kunnostetuksi 2 780 karttalehteä, joista n. 1 000 lehteä muodostui suurista rullakartoista paloittelemalla ne tasoäilytykseen oikaisemisen yhteydessä. Kymen läänin maanmittauskonttorissa on edelleen täy-

dennetty arkistoa laatimalla jäljennöksiä maanmittaushallituksesta lainatuista uudistuksista 350 karttalehteä ja 2 814 asiakirjalehteä. Mikkelin läänin maanmittauskonttorissa oikaistiin kaikki rullakartat, isojaon karttoja lukuunottamatta, tasoäilytykseen. Kuopion läänin maanmittauskonttorissa on paikattu ns. kuivapaikkausmenetelmällä n. 3 000 karttaa ja Pohjois-Karjalan läänin maanmittauskonttorissa n. 1 800 karttaa. Muissa maanmittauskonttoreissa on arkistoa-ineiston kunnostamistyö rajoittunut kuivapaikkaukseen vain kulloinkin esille tulleissa välttämättömissä tapauksissa. Pohjois-Karjalan ja Keski-Suomen läänien maanmittauskonttorien perustaminen 1. 3. 1960 lukien aiheutti runsaasti työtä niihin siirretyn arkistoa-ineiston inventoinnissa ja järjestämisessä.

Uusia kantakarttoja ja -asiakirjoja jätettiin maanmittauskonttorien arkistoihin seuraavat määrät:

Lääni — Län	Kantakarttoja Originalkartor			Kanta-asiakirjoja Originalhandlingar		
	1960	1961	1962	1960	1961	1962
	kpl — st			lehteä — blad		
Uudenmaan — Nylands	1 808	2 304	2 061	47 965	57 748	48 583
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	3 552	2 895	2 599	94 861	64 641	63 667
Hämeen — Tavastehus	2 607	1 966	1 936	61 169	47 346	43 573
Kymen — Kymmene	1 346	1 340	1 372	33 447	30 837	29 818
Mikkelin — S:t Michels	1 698	1 699	1 235	39 048	36 954	28 680
Kuopion — Kuopio	1 337	1 033	1 052	35 715	31 067	29 948
Pohjois-Karjalan — Norra Kare lens	1 142	962	986	32 417	30 455	25 598
Vaasan — Vasa	3 462	2 440	2 060	75 228	54 648	49 329
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	980	1 023	1 246	25 398	27 978	32 801
Ouluu — Uleåborgs	2 153	2 330	2 485	113 096	86 609	71 155
Lapin — Lapplands	1 093	790	1 564	35 647	28 256	51 184
Yhteensä — Summa	21 178	18 782	18 596	593 991	496 539	474 336

Tilastokauden päättyessä oli maanmittauskonttorien arkistoissa yhteensä 744 226 kanta-karttaa ja 20 356 916 lehteä kanta-asiakirjoja.

Maarekisteri
Jordregistret

Maarekisterien uusimista ja irtolehtijärjestelmään siirtymistä on edelleen jatkettu tilastokauden aikana.

Uudenmaan läänin maanmittauskonttorissa uusittiin Tenholan kunnan maarekisteri. Kaikkiaan on maanmittauskonttorissa uusittuna nyt 224 maarekisterikansiota ja uusimatta on vielä 8 vanhaa maarekisterikirjaa.

Hämeen läänin maanmittauskonttorissa uusittiin 23 kunnan maarekisterit kokonaan ja 2 kunnan maarekisterit osittain. Uusimatta jäi vielä 10 kunnan maarekisterit käsittäen yhteensä 18 kirjaa.

Kuopion läänin maanmittauskonttorissa uusittiin maarekistereitä 4 kunnan osalta yhteensä 10 kirjaa. Lisäksi kirjoitettiin uudelleen sellaisia maarekisterilehtiä, jotka myöhemmin tehtyjen lisämerkintöjen vuoksi olivat käyneet epäselviksi.

Pohjois-Karjalan läänin maanmittauskonttorissa saatiin selostuskauden loppuun mennessä kaikki maarekisterit uusituiksi irtolehtijärjestelmään.

Vaasan läänin maanmittauskonttorissa uusittiin Perhon, Pietarsaaren mlk:n, Raippaluodon ja Töysän kuntien maarekisterit kokonaan sekä osia Isojoen, Kälviän ja Mustasaaren kuntien maarekistereistä.

Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorissa uusittiin 5 kunnan maarekisterit käsittäen yhteensä 10 kirjaa. Kiireellisen uusimisen tarpeessa on 6 maarekisterikirjaa ja lisäksi 3 erikoisluetteloa.

Lapin läänin maanmittauskonttorissa saatiin vielä keskeneräisenä ollut Sallan maarekisteri valmiiksi, joten läänin kaikkien kuntien maarekisterit ovat tulleet uusituiksi.

Rekisterikartat
Registerkartor

Rekisterikarttojen laatimisesta ja ajan tasalla pitämisestä antoi maanmittaushallitus 28. 5. 1960 kiertokirjeen N:o 78. Tämän mukaisesti on suori-

tettu rekisterikarttatyötä selostuskautena. Varsinaisten ja väliaikaisten rekisterikarttojen lisäksi on maanmittauskonttoreissa jouduttu laatimaan erillisiä rekisterikarttoja mm. kunnallisia alue-siirtoja, rakennuskaavamittauksia, topografisen toimiston peruskarttatyötä ym. tarkoituksia varten. Kaikkiin maanmittauskonttoreihin on rekisterikarttatyötä silmällä pitäen perustettu ylimääräiset toimistoinsinöörin ja mittausteknikon toimet.

Uudenmaan läänin maanmittauskonttorissa uusittiin Helsingin kaupungin rekisterikartta kokonaan. Varsinainen rekisterikarttatyö on keskittynyt Espoon, Helsingin maalaiskunnan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Sipoon kuntien alueisiin. Lisäksi on näissä kunnissa olevista kaavoitusalueista sekä Korson rakennuskaava-alueesta ja eräästä Lohjan maalaiskunnan alueesta laadittu rekisterikartat mittakaavassa 1:2000.

Turun ja Porin läänin maanmittauskonttorissa on päähuomio kiinnitetty väliaikaisten rekisterikarttojen laatimiseen ja saatiin kartat valmiiksi 27 kunnasta käyttäen hyväksi kuntien veroluokitusilmakuvakarttoja ja optista pantografiaa. Varsinaiset rekisterikartat on laadittu Mynämäen, Mietoisten ja Karjalan kunnista sekä Luonnonmaan saaresta Naantalın maalaiskunnassa. Kaavoitusalueista oli mittakaavassa 1:2000 rekisterikarttoja selostuskauden päättyessä kaikkiaan 36 alueesta. Rekisterikarttatyöhön on toimistoinsinöörin ja mittausteknikon lisäksi osallistunut 2—4 piirtäjää.

Hämeen läänin maanmittauskonttorissa oli selostuskauden päättyessä käytettävissä varsinaisen rekisterikartan pohjaksi mittakaavassa 1:10 000 peruskartan muoviset rajapiirroukset n. 70 %:sta läänin aluetta ja on tätä aineistoa tarkistettu ja täydennetty. Maalaiskuntien kaavoitusalueista oli valmiina rekisterikartat 17 alueesta käsittäen yhteensä 95 karttalehteä sekä kaupungeista ja kauppaloista 175 lehteä. Ainoastaan Nokian ja Toijalan kauppaloista sekä Lahden kaupungista ennen viimeistä alueliitosta olivat rekisterikartat koko asemakaavoitetuista alueista.

Kymen läänin maanmittauskonttorissa ovat varsinaiset rekisterikartat valmiina vain Imatran ja Karhulan kauppaloiden koko alueista. Muista kauppaloista ja kaupungeista on rekisterikarttoja vain osasta niiden alueita. Kaikista maalaiskunnissa olevista kaavoitusalueista on olemassa rekisterikartat. Väliaikaiset muoville laaditut rekisterikartat mittakaavassa 1:4 000 ovat Saa-

ren, Simpeleen, Uukuniemen, Valkealan ja Viro-lahden kunnista sekä mittakaavassa 1:2 000 Lauritsalan kauppalasta. Maanmittauskonttorissa on selostuskautena laadittu kuultopaperille piirrettyjä rekisterikarttoja useista alueista parhaillaan tekeillä olevaa peruskartoitusta varten.

Mikkelin läänin maanmittauskonttorissa valmistuivat Haukivuoren ja Virtasalmen kuntien väliaikaiset rekisterikartat ja valmisteilla on loppuvaiheessaan vastaava kartta Mikkelin maalaiskunnasta.

Kuopion läänin maanmittauskonttorissa on laadittu väliaikainen rekisterikartta Vesannon kunnasta. Tekeillä ovat väliaikaiset rekisterikartat Keiteleeseen ja Kiuruveden kunnista. Kuopion maalaiskunnan alueelta on valmistettu varsinaista rekisterikarttaa niiltä alueilta, joilta on olemassa peruskartta. Rekisterikarttatyötä varten saatiin maanmittauskonttoriin marraskuussa 1962 optinen pantografi.

Pohjois-Karjalan läänin maanmittauskonttorissa on rekisterikarttatyö käsittänyt vain 11 kaavoitusalueen rekisterikartan valmistamisen.

Vaasan läänin maanmittauskonttorissa oli tilastokauden päättyessä peruskartta-aineistoon perustuvia rekisterikarttoja mittakaavassa 1:10 000 479 lehteä käsittäen yhteensä n. 11 250 km². Kaavoitusten pohjakartta-aineistoon perustuvia rekisterikarttoja 1:2 000 oli maalaiskunnista 99 lehteä 18 eri alueesta ja kaupungeista 66 lehteä 5 eri kaupungista. Väliaikaiset ilmakuvapohjalla laaditut rekisterikartat mittakaavassa 1:4 000 on laadittu koko Halsuan kunnasta käsittäen 65 lehteä ja Lapuan kirkonkylän ympäristöstä 4 lehteä. Kaikki rekisterikartat on pidetty ajan tasalla, lukuunottamatta n. 1 000 km² vastaavaa aluetta peruskarttalehtiä.

Keski-Suomen läänin maanmittauskonttorissa ei ole laadittu lainkaan uusia rekisterikarttoja. Entisiä on täydennetty ja pidetty ajan tasalla.

Oulun läänin maanmittauskonttorissa laadittiin väliaikaiset rekisterikartat Kajaanin ja Raahen kaupungeista sekä 23 kaavoitusalueesta.

Lapin läänin maanmittauskonttorissa oli selostuskauden päättyessä valmiina rekisterikartat Kemien, Rovaniemen ja Tornion kaupungeista sekä 9 maalaiskunnan rakennuskielto- ja kaavoitusalueista. Väliaikaisia rekisterikarttoja oli 12 rakennuskieltoalueesta. Selostuskauden aikana on maanmittauskonttorissa lisäksi tilaustöiden yhteydessä laadittu väliaikaisia rekisterikarttoja osasta Kemijoen, Tornionjoen ja Muonionjoen jokivarsia n. 1 km levyiseltä alueelta.

IV. Toimitusinsinöörit ja heidän virka-apulaisensa

*Muutokset virkamiehistössä
Förändringar bland tjänstemännen*

Tilastokauden kuluessa nimitettiin ensimmäisen palkkausluokan maanmittausinsinöörin virkoihin 7, toisen palkkausluokan maanmittausinsinöörin virkoihin 14 ja kolmannen palkkausluokan maanmittausinsinöörin virkoihin 16 maan-

mittausinsinööriä. Ylimääräisiksi maanmittausinsinööreiksi määrättiin 54 maanmittausauskultantantia ja maanmittausauskultanteiksi otettiin 52 diplomi-insinööriä. Maanmittausteknikoiksi ja kartoittajiksi määrättiin 41 maanmittausharjoittelijaa tai kartoittajaoppilasta ja uusia maanmittausharjoittelijoita otettiin 125.

Toimitusinsinöörikuunnassa tilastokautena ta-
pahtuneista muutoksista, jotka ilmenevät sivulla 5
esitetystä taulukosta, mainittakoon, että tilasto-
kauden aikana kuoli 9 maanmittausinsinööriä,
10 poistui virkaeron kautta ja 19 siirtyi muuhun
toimeen maanmittaushallinnossa.

*Toimitusinsinöörikuunnan suuruus
Förrättningsingenjörskårens storlek*

Toimitusinsinöörien kokonaislukumäärästä,
joka ylimääräisistä maanmittausinsinööreistä
johtuen jatkuvasti jonkinverran vaihtelee ja joka

selostuskauden päättyessä oli 350, oli tuolloin 57
toimitusinsinööriä poissa varsinaisista maanmit-
taustehtävistä. Heistä oli asutushallituksen alai-
sissa maankäyttötoimikunnissa 29 ja maan-
lunastuslautakunnissa 2, tilapäistehtävissä maan-
mittaushallituksessa 8 ja maanmittauskontto-
reissa 3, valtion teknillisen tutkimuslaitoksen
maanjakoteknillisessä laboratoriossa 3 ja avoinna
oli 12 toimitusinsinöörin virkaa. Selostuskauden
päätyessä varsinaisesti maanmittaustehtäviä
suorittaneet 293 toimitusinsinööriä sekä heidän
virka-apulaisensa jakautuivat lääneittäin seu-
raavasti.

Toimitusinsinöörien ja heidän virka-apulaistensa lukumäärä v. 1962 lopussa
Antal förrättningsingenjörer och deras tjänstebiträde vid utgången av år 1962

Lääni — Län	Maanmittaus- insinöörejä Lantmäteri- ingenjörer	Maanmittaus- auskultantteja Lantmäteri- auskultanter	Maanmittaus- teknikkoja ja kartoitajia Lantmäteri- tekniker och kartläggare	Maanmittaus- harjoittelijoita Lantmäteri- praktikanter
Koko maa — Hela landet	293	37	190	196
Uudenmaan — Nylands	24	8	16	32
Turun ja Porin sekä Ahvenanmaa — Åbo och Björneborgs samt Åland	46	3	22	19
Hämeen — Tavastehus	25	4	10	22
Kymen — Kymmene	23	7	13	23
Mikkelin — St. Michels	14	1	8	6
Kuopion — Kuopio	20	1	9	7
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	18	2	9	7
Vaasan — Vasa	43	5	38	29
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	17	2	10	10
Oulun — Uleåborgs	41	2	28	18
Lapin — Lapplands	22	2	27	23

*Työskentely kiinteällä palkkauksella
Verksamhet med fast avlöning*

Siirtymistä ns. taksapalkkausjärjestelmästä
kiinteään palkkausjärjestelmään, johon 1. 7. 1948
annettu ja 18. 2. 1955 täydennetty asetus maan-
mittauspalkkion suorittamisesta eräissä maan-
mittaustoimituksissa antaa mahdollisuuksia, on
jouduttu selostuskauden kuluessa toimeenpane-
maan huomattavasti. Uusjakojen lisäksi on maan-
mittaushallitus katsonut myös muiden tärkeiden
tai erikoislaatuisten toimitusten suorittamisen
tulevan asianmukaisimmin hoidetuksi kiinteän
palkkausjärjestelmän puitteissa. Kun ns. kuu-
kausipalkkatoimistoja oli selostuskauden alussa
vain 16 ja niissä yhteensä insinöörejä 40, teknil-
lisiä apulaisia 91 ja toimistoapulaisia 64, olivat
vastaavat luvut selostuskauden päättyessä 34
toimistoa, 104 insinööriä, 142 teknillistä apu-
laista ja 183 toimistoapulaista. Seuraavalla sivulla
oleva taulukko esittää vuoden 1962 päättyessä
toiminnassa olleet kuukausipalkkatoimistot.

*Työt
Arbeten*

Toimitusten käsittelyä on ollut jonkinverran
hidastamassa pätevien virka-apulaisten puute.
Osittamistoimitusten lisäksi on jo käytännöllisi-

sesti katsoen loppuun saatettujen maanhankinta-
lain mukaisten toimitusten ja tiheissä asumus-
ryhmissä olevien vuokra-alueiden järjestelytoimi-
tusten sijaan tullut jälleen uusia tehtäviä. Eri-
tyisesti yleisiä teitä koskevan lain mukaiset tie-
toimitukset, maalaiskunnissa olevien vuokra-
alueiden lunastamistoimitukset ja rajakuntien
tilusjärjestelytoimitukset ovat tulleet ajankoh-
taisiksi. Varsinkin Pohjanmaalla käynnissä olevat
suuret uusjaot ovat edelleen antaneet runsaasti
työtä. Sensijaan Kuusamon ja Posion kuntien
laaja isojako on saatu tilastokauden aikana päät-
tymään ja aivan loppuvaiheeseen on saatu iso-
jako myös Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kun-
nissa. Ilmakuvien yhä laajeneva käyttö toimi-
tuksissa, joissa käsitellään suuria tilusaloja, on
vähentänyt maastotöitä ja nopeuttanut toimi-
tusten käsittelyä. Tutkimus- ja kokeiluasteella
on ollut tietokoneiden hyväksikäyttö varsinkin
laajojen uusjakojen laskentatehtävissä.

Tilastokauden aikana päättyneistä maanmit-
taustoimituksista toimituslajeittain ja lääneit-
tään esitetään tilastoa liitteessä 1. Kaavoitus-
toimituksia suorittaneiden insinöörien työsa-
vutuksista on jo mainittu asemakaavamitta-
toimiston erikoisselostuksen yhteydessä sivulla
12. Eräitä toimitusinsinöörien tilastokautena
suorittamia työmääriä osoittaa seuraavalla si-
vulla oleva taulukko.

Kuukausipalkkatoimistot vuoden 1962 päättyessä

Toimisto	Henkilökunta						Yhteensä
	Maanmittausinsinööriä	Maanmittausauskultantteja	Maanmittaus-tekniikkoja ja kartoittajia	Muita teknillisiä apulaisia	Maanmittaus-harjoittelijoita	Toimisto-apulaisia	
Helsingin maanmittauspiiri	7	4	11	—	5	17	44
Turun »	9	2	9	—	—	21	41
Lahden »	1	1	1	—	3	2	8
Tampereen »	3	1	3	—	—	3	10
Kaarlelan uusjakotoimisto	2	—	5	—	—	4	11
Kannuksen »	1	1	1	—	—	3	6
Kruunupyyn »	2	2	6	9	1	16	36
Lohtajan »	2	—	2	2	1	5	12
Pietarsaaren » »	7	—	6	3	2	17	35
Vöyrin »	1	—	2	—	—	5	8
Oulun »	4	1	4	1	3	11	24
Pyhäjoen »	2	—	4	—	—	3	9
Hämeen läänin kaavoitustoimisto	3	—	2	—	2	4	11
Kymen » »	2	—	1	—	—	2	5
Kuopion » »	2	—	2	—	—	2	6
Vaasan » »	2	—	1	—	—	3	6
Oulun » »	3	—	2	—	1	4	10
Vuokra-alueiden lunastamistoimisto Gröndahl	1	—	1	—	—	2	4
» » Kolehmäinen	1	—	1	—	—	1	3
» » Lappalainen	1	—	—	—	—	2	3
» » Onsilo	1	—	1	—	—	2	4
» » Pihlajamäki	1	—	1	—	1	2	5
» » Suoknuuti	1	—	—	—	1	2	4
» » Uotila	1	—	—	—	1	2	4
Rajakuntien tilusjärjestelytoimisto Lehtinen	1	—	2	—	—	1	4
» » Priha	1	—	3	—	—	5	9
» » Raussi	1	1	2	—	2	3	9
Porin maanmittaustoimisto	3	—	2	—	—	7	12
Hämeenlinnan »	2	2	2	—	—	4	10
Lappeenrannan »	3	1	3	—	3	7	17
Joensuun »	4	1	2	—	1	4	12
Kristiinankaupungin »	1	—	1	—	1	4	7
Jyväskylän »	2	1	5	—	—	5	13
Rovaniemen »	7	1	8	—	3	8	27
Yhteensä 34 toimistoa	85	19	96	15	31	183	429

Suoritettuja töitä 1960—62 — Utförda arbeten 1960—62

Lääni — Län	Kartoitettu — Avfattats ha				Laskettu alaa Utråknats ha	Jyvitetty Graderats ha	Jaettu Skiftats		Lohottu ym. Styckats mm.		Käyty rajoja Uppgäts rår km	Rakennettu pyykkejä Uppförts rösen kpl — st.
	viljelysmaata odlad mark	muuta maata annat mark	vesialuetta vattenområde	yhteensä summa			tiloja lägenheter	ha	uusja tiloja nya lägenheter	ha		
Koko maassa — Hela landet	59 117	252 837	31 131	343 085	808 453	533 203	15 198	416 235	73 692	558 710	46 204	334 035
Uudenmaan — Nylands	3 192	7 953	3 397	14 542	32 095	33 408	331	6 140	9 199	27 348	2 369	30 224
Turun ja Porin sekä Ahvenanmaa — Åbo och Björneborgs samt Åland	8 111	24 778	17 352	50 241	63 663	43 741	1 718	27 993	14 696	55 794	4 957	52 734
Hämeen — Tavastehus	4 543	15 714	29	20 286	31 155	31 506	642	10 918	7 466	25 633	2 735	31 699
Kymen — Kymmene	4 539	15 664	223	20 426	27 445	12 380	461	8 526	5 331	16 265	2 556	23 954
Mikkelin — S:t Michels	3 175	23 966	2 058	29 199	35 901	30 238	762	17 279	4 127	24 934	2 651	17 304
Kuopion — Kuopio	5 784	26 043	41	31 868	59 839	20 679	895	26 223	4 634	33 679	2 870	19 889
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	3 963	22 084	5 306	31 353	54 376	33 873	1 221	25 940	3 283	32 841	2 869	18 995
Vaasan — Vasa	8 972	26 057	—	35 029	61 643	35 309	4 653	64 251	7 893	47 470	7 820	51 205
Keski-Suomen — Mellersta Finland	2 873	18 885	259	22 017	40 413	80 538	515	16 684	4 368	34 872	2 339	16 810
Oulun — Uleåborgs	10 204	46 360	103	56 667	191 447	135 024	2 690	122 916	9 092	135 560	9 586	47 381
Lapin — Lapplands	3 761	25 333	2 363	31 457	210 476	76 507	1 310	89 365	3 603	124 314	5 452	23 840

Tärkeimpien jako- ja muiden ajankohtaisten maanmittaustoimitusten käsittelystä selostuskauden aikana mainittakoon erikseen seuraavaa:

Isojaot

Kuusamon ja Posion kuntien isojako oli selostuskauden alkaessa jo loppuvaiheessaan ja isojakotoimisto voitiinkin lopettaa vuoden 1960 päättyessä. Isojaon tultua viimeksi jääneen Kirkonkylän jakokunnankin osalta merkityksi maarekisteriin 28. 2. 1961 oli tämä laajamittainen ja suuritöinen toimitus saatu kokonaisuudessaan loppuun. Vuoden 1960 aikana lopetettiin kylien välinen vesirajainkäyntitoimitus Kuusamon kunnassa ja vastaava toimitus Posion kunnassa laillistui MO:n päätöksellä 17. 1. 1961.

Enontekiön kunnassa on jatkettu edellisen tilastokauden päättyessä vireille jääneitä isojakotoimituksia. Näistä yhteensä 17 jakokuntaa käsittävistä toimituksista oli jo silloin suurin osa loppuvaiheessaan ja toimitusten käsittely on selostuskautena edistynyt niin pitkälle että vain kahden jakokunnan, Peltovuoman ja Vuontisjärven, isojakotoimitukset olivat v. 1962 päättyessä enää maarekisteriin merkitsemättä. Enontekiön yhteismetsän muodostamistoimituksessa saatiin valmiiksi ilmakuvaukseen perustuvat kartat, alanlasku, luokitus ja karttaselitys, ollen ehdotus verollepano- ja erottamispäätökseksi tekeillä.

Utsjoen kunnassa on käsittelyn alaisena ollut 4 jakokunnan isojakotoimitukset, jotka kaikki voitiin tilastokauden aikana päätyneinä merkitä maarekisteriin. Utsjoen yhteismetsän muodostamistoimitus on edistynyt niin pitkälle, että rajankäynti on toimitettu ja tiliasioiden käsittely oli vireillä.

Inarin kunnassa toimeenpantavaksi määrätyn vesirajainkäyntitoimituksen alkukokous pidettiin v. 1961 ja toimituskarttaa on ilmakuvaukseen perustuen valmistettu maanmittaushallituksessa.

Uusjaot

Turun ja Porin lääni

Porin maanmittaustoimiston käsiteltävänä on ollut Merikarvian kunnan Alakylän 5 367 ha käsittävä uusjako, jossa on meneillään jakoehdotuksen laatiminen ja tieverkoston rakentaminen. Lisäksi sen tehtävänä on Pomarkun kunnassa sijaitsevan Kynäsjärven vesijättöjen järjestelytoimitus, alaltaan n. 850 ha, jossa on päästy lopullisen jakoehdotuksen laatimiseen.

A h v e n a n m a a

Taksapalkkaisina toimituksina on käsitelty seuraavia uusjakvoja:

Saltvikin kunnan Tängsödan kylän uusjaossa (670 ha) on toimitettu tilusmittaus ja jyvitys sekä laadittu nautintaselitelmä. Samaan käsittelyvaiheeseen on päästy myös saman kunnan Långbergsödan kylän uusjaossa.

Wårdön kunnan Löfön kylän uusjaossa (1 147 ha), jossa alkukokous pidettiin v. 1959 on suoritettu kannattavuuslaskelmia.

Kumlingen kunnan Enklingen kylän uusjaossa (2 079 ha) on saatu valmiiksi kartta, jyvitys ja nautintaselitelmä.

P o h j o i s - K a r j a l a n l ä ä n i

Uusjakoihin rinnastettavia laajoja vesijättöjen järjestelytoimituksia Polvijärven kuntaan kuuluvalla osalla Höytiäisen järveä sekä Polvijärven, Kuusjärven ja Liperin kuntiin kuuluvilla Viinjärven vesijätöillä on edelleen jatkettu tilastokauden aikana. Näissä toimituksissa, jotka v. 1962 siirrettiin 1. 3. 1962 perustetun *Joensuun maanmittaustoimiston* käsiteltäviksi, ovat meneillään jakoehdotusten laatimiset.

V a a s a n l ä ä n i

Kaarlelan uusjakotoimiston käsiteltävänä on ollut:

Alavetelin kunnan Alavetelin kylän uusjako (8 270 ha), jossa KKO on v. 1960 vahvistanut jakoehdotuksen. Rajojen käynti ja tilien arviointi ovat tekeillä.

Kaarlelan kunnassa toimitettava uusjako (25 000 ha), jossa on meneillään jakoehdotuksen laatiminen.

Kannuksen uusjakotoimisto on käsitelty:

Himangan kunnan Hillilän kylässä vireillä olevaa kahta uusjakoa, joista pienemmässä (1 800 ha) on päästy lopullisten tilikorvausten arvioimiseen ja suuremmassa (3 200 ha) on jyvitys saatu suoritetuksi.

Himangan kunnan Himangan kylän uusjakoa (5 000 ha), jossa toimituskartta on saatu valmiiksi. Osalle aluetta on maanmittaushallituksen asema- ja maanmittaustoimisto laatinnut rakennuskaavan.

Himangan kunnan Tomujoen kylän uusjakoa (2 500 ha), jossa tiliarviot on suoritettu.

Kannuksen kunnan Mutkalammin kylässä kahdena toimituksena suoritettua uusjakoa (4 200 ja 1 200 ha). Uusjako oli selostuskauden päättyessä saatu loppuvaiheeseen.

Kannuksen kunnan Välikannuksen kylän uusjakoa (2 200 ha), jossa lopulliset tiliarviot saatiin suoritetuksi.

Lohtajan kunnan Marinkaisten kylän uusjakoa (10 000 ha), jossa on toimitettu jyvitys, tehty tilojen ennakkosiirtoja ja rakennettu tieverkostoa.

Kristiinankaupungin maanmittaustoimistossa on käsitelty aikaisemmin Munsalan uusjakotoimiston suoritettavana ollutta Munsalan kunnan Monäsin ym. kylien uusjakoa (8 750 ha). Toimituksessa on käyty jakorajat ja tehty tilien arviointia.

Mustasaaren kunnan Höstveden kylän uusjako (600 ha) on siirretty v. 1962 Kristiinankaupungin maanmittaustoimiston käsiteltäväksi. Toimituksessa on meneillään alueella olevien määräalojen erottaminen.

Kruunupyyn usjakotoimiston käsiteltävänä olevan Kruunupyyn ja Teerijärven kuntien uusjaon (46 000 ha) jakoehdotuksen on KKO vahvistanut v. 1962. Jakorajojen käynti ja tilien arviointi on aloitettu.

Lohtajan usjakotoimisto on käsitelty:

Kälviän kunnan Ruotsalan kylän uusjako (700 ha). Alueen kuivatussuunnitelma on valmistunut ja ehdotus uusjakoon tulevan alueen määrittelystä on laadittu.

Lohtajan kunnan Alaviirteen kylän uusjako (6 500 ha), jossa jakorajojen tultua käydyiksi on jo arvioitu ja ositeltu lopullisia tilejä.

Lohtajan kunnan Karhin kylän uusjako (3 500 ha), jossa jakoehdotus saatiin laadituksi.

Lohtajan kunnan Lohtajan kylän uusjako (22 000 ha), jossa KKO on v. 1961 vahvistanut jakoehdotuksen. Jakorajojen käynti ja tilien arviointi on meneillään.

Pietarsaaren usjakotoimisto on käsitelty:

Kortesjärven kunnan Purmojärven kylän taloja N:ot 6—8 koskevaa uusjako (1 300 ha), jossa toimituskartta on valmistunut.

Luodon koko kuntaa koskevaa uusjako (13 000 ha), jossa kartoitus ja jyvitys saatiin loppuun suoritetuksi.

Pietarsaaren maalaiskunnan Bennäsin ym. kylien uusjako (4 500 ha). Toimituksen jatkuminen riippuu kuivatus- ja pengerrystöistä. Osalle alueen keskustaa on Vaasan läänin maanmittauskonttorin kaavoitustoimisto laatinut rakennuskaavan.

Uudenkaarlepyyn maalaiskunnan Kyrkobyn ja Forsbyn kylät käsittävää uusjako (10 000 ha), jossa toimituskartta on valmistunut ja jyvitys suurimmalta osaltaan tehty. Valmisteluja jakolaskelmien suorittamiseksi tietokoneella on tehty.

Öjan kunnan koko alueen käsittävää uusjako (5 000 ha), jossa toimituskartta on valmistunut ja jyvitys meneillään.

Pietarsaaren usjakotoimistossa loppuun käsiteltäviksi on tilastokautena siirretty Vöyrin kunnan Koskebyn ym. kylien uusjako (6 500 ha), jossa jakorajat on jo käyty ja tilien lopullinen arviointi ja osittelu ovat tekeillä sekä Vähänkyrön kunnan Merikaarron kylän uusjako (3 140 ha), jossa KKO on v. 1961 vahvistanut jakoehdotuksen ja vireillä on jakorajojen käynti ja tilien arviointi.

Vaasan usjakotoimistossa käsiteltiin Sulvan kunnan Yttersundomin ja Översundomin kylien uusjako (3 000 ha), jossa toimituskartta on saatu valmiiksi ja kuivatustyöt ovat käynnissä.

Vöyrin usjakotoimiston käsiteltävinä ovat olleet:

Koivulahden kunnan Vassorin kylän uusjako (3 400 ha), jossa tilastokautena on suoritettu tie- ja kuivatustöiden tutkimukset sekä jyvitys.

Oravaisten kunnan Komossan kylän taloja N:ot 4, 5 ja 8 koskeva uusjako (1 126 ha), jossa KKO on v. 1962 vahvistanut jakoehdotuksen.

Jakorajat on käyty ja tilejä arvioitu.

Vöyrin kunnan Jöralan ym. kylien uusjako (11 370 ha), jonka loppuun saattamisessa on enää jäljellä tilikorvausten lopullinen laskenta.

Taksapalkkauksella käsitellystä uusjaoista mainittakoon seuraavaa:

Isonkyrön kunnan Kylkkälän ym. kylien uusjaossa (1 740 ha) on jakoehdotus KKO:n käsiteltävänä.

Kannuksen kunnan Välikannuksen kylän uusjako (1 600 ha) ja saman kunnan Yliviirteen kylän uusjako (2 300 ha) ovat kumpikin loppuun saatettuina tarkastusvaiheessa maanmittauskonttorissa.

Uudenkaarlepyyn maalaiskunnan Markbyn kylän uusjaossa (1 990 ha) on jakoehdotus laadittu ja alistettu MO:een.

Vähänkyrön kunnan Kalsilan kylän uusjaossa (600 ha) ja saman kunnan Mullolan kylän uusjaossa (500 ha) on kummassakin kartat valmiina ja jyvitys toimitettu.

O u l u n l ä ä n i

Oulun usjakotoimistossa ovat käsittelyn alaisina olleet:

Alavieskan kunnan Alavieskan kylän talon N:o 12 uusjako (827 ha), jossa jakoehdotus on laadittu ja alistettu MO:een.

Alavieskan kunnassa olevan Alavieskan järven vesijättöjen ja niitä ympäröivien tilusten järjestytoimitus (600 ha). Toimitus on teiden rakentamista lukuunottamatta loppuun saatettu.

Reisjärven kunnassa olevien Kalajanjärven ja Saarisenjärven entiset vesijätöt ympäristötiluksi- neen käsittävä uusjako (2 500 ha), jossa kartat ovat valmistuneet, jyvitys toimitettu ja jakoehdotus laadittu.

Sievin kunnassa olevan Evijärven entisen vesijätön uusjako (1 100 ha), jossa kartat ovat valmistuneet sekä jyvitys toimitettu ja jakoehdotus laadittu.

Pyhäjoen usjakotoimistossa on käsitelty Pyhäjoen kunnassa toimitettavaa uusjako (28 000 ha) jossa toimituskartta on saatu valmiiksi, jyvitys on toimitettu ja jakoehdotusta laaditaan.

Merijärven kunnan uusjako (25 000 ha) ei ole tilastokauden aikana käsitelty.

L a p i n l ä ä n i

Kaikki Lapin läänissä vireillä olevat uusjaot ovat olleet *Rovaniemen maanmittaustoimiston* käsiteltävinä.

Alatornion kunnan Raumojarven uusjako (2 000 ha) on saatu siihen vaiheeseen, että valmistava jakoehdotus on laadittu lopullista tietokoneella tapahtuvaa laskemista varten.

Alatornion kunnassa vireillä olevassa Tieksön- ja Kaakamonjokien alueen uusjaossa on pidetty alkukokous.

Alatornion kunnan Ylivojakkalan kylän uusjaossa (4 000 ha) on suoritettu tutkimuksia valtion osallistumista varten uusjakokustannuksiin maanmittaustoimitusten tukemislain mukaisesti.

Karungin kunnan Karungin kylän uusjaossa (10 000 ha) on valtion osuus kustannuksista vahvistettu ja alueen ilmakuvakartoitusta varten on suoritettu valmistelutöitä.

Sallan kunnan Aholanvaaran ym. kylien uusjaossa (30 000 ha) on alkukokous pidetty 13. 6. 62. Rekisterikarttaa ja osaksluettelo valmistetaan.

Maanhankintalohkomiset ja -tilaksimuodostamiset

Maanhankintalain mukaiset toimitukset on selostuskauden loppuun mennessä saatu käytännöllisesti katsoen loppuun suoritetuksi. Keskenäisinä siirtyi näistä vuodelle 1963 koko maassa enää 99 toimitusta, joista oli noin puolet Oulun ja Lapin läänien alueella, muissa lääneissä vain muutama toimitus ja Kymen sekä Mikkelin lääneissä ei yhtään.

Maanhankintalohkomisten tilanne oli vuoden 1962 lopussa seuraava:

Lääni	Arvioimis-toimituksia		Lohkomis- ja tilaksimuodostamistoimituksia						
	saapunut säilytettyväksi maanmittauskonttoriin	niistä sellaisia, joista ei aiheudu maanmittaus-toimitusta	määrätty tehtäväksi	merkitty maa-rekisteriin		tarkastettavina tai lopetettuina toimitusinsinööreillä		aloittamatta tai keskeneräisinä	
				toimituksia	tiloja	toimituksia	tiloja	toimituksia	tiloja
Uudenmaan	823	32	812	758	9 663	9	85	4	47
Turun-Porin	1 807	48	1 781	1 610	15 912	12	229	4	79
Hämeen	1 564	30	1 603	1 411	11 595	3	9	4	12
Kymen	534	80	535	519	5 626	1	1	—	—
Mikkelin	1 457	49	1 420	1 417	5 631	1	6	—	—
Kuopion	2 733	248	2 507	2 197	12 238	13	153	7	27
Pohjois-Karjalan	8	—	7	33	181	37	255	3	63
Vaasan	1 555	254	1 301	1 162	13 599	31	850	6	113
Keski-Suomen	—	—	6	105	1 433	24	630	27	375
Oulun	1 491	75	1 373	1 223	8 358	125	1 246	25	384
Lapin	468	29	461	391	2 875	64	472	19	310
Koko maa	12 440	845	11 806	10 826	87 111	320	3 936	99	1 410

Tietoimitukset

Yhtenäisen menettelyn aikaansaamiseksi on yleisiä teitä koskevan tielain mukaiset toimitukset pyritty keskittämään kiinteäpalkkaisten toimitusten tai kussakin läänissä vain muutamien taksapalkkauksella työskentelevien toimitusinsinöörien suoritettaviksi ja on tällainen järjestely myös nopeuttanut toimitusten käsittelyä. Hidas-tuttavana tekijänä on varsinkin pohjois-Suomessa ollut maanmittausteknikkojen ja kartoit-

tajien puute. Niinpä Oulun ja Lapin lääneissä, joissa vuoden 1962 päättyessä oli vireillä yhteensä 379 tietoimitusta vastaten n. 3 000 tiekilometriä ja lähes kolmattaosaa koko maan vastaavista luvuista, oli toimitusten käsittely useimpien toimitusten kohdalla vasta alkuvaiheissaan. Sen sijaan eteläisimmässä lääneissä on tietoimitusten käsittelynopeutta pidettävä yleensä tyydyttävänä. Tilanne tietoimitusten kohdalla koko maassa oli 31. 12. 1962 seuraava:

	Toimitusmääräyksen antamisvuosi										Yhteensä	
	1958		1959		1960		1961		1962		luku-määrä	vastaten km
	luku-määrä	vastaten km	luku-määrä	vastaten km	luku-määrä	vastaten km	luku-määrä	vastaten km	luku-määrä	vastaten km		
Toimitusmääräyksiä annettu ..	8	77.8	55	374.7	560	4 203.9	497	3 640.9	232	1 000.9	1 352	9 298.2
Niistä päättäneinä rekisteröity	3	5.2	24	41.5	69	135.0	20	29.8	1	0.7	117	212.2
Toimituksia vireillä	5	72.6	31	333.2	491	4 068.9	477	3 611.1	231	1 000.2	1 235	9 086.0
<i>Vireillä olevista oli:</i>												
tarkastettavina	—	—	—	—	17	26.6	17	22.2	4	1.2	38	50.0
MO:n ja KKO:n käsiteltävinä ..	1	1.9	7	35.9	44	190.1	10	18.6	2	1.1	64	247.6
toimitusinsinööreillä	4	70.7	24	297.3	430	3 852.2	450	3 570.3	225	997.9	1 133	8 788.4
<i>Toimitusinsinööreillä olevat toimitukset riippuvat:</i>												
tarkastukseen lähettamisestä ..	—	—	8	24.5	73	281.0	25	76.8	9	19.1	115	401.4
loppukokouksesta	—	—	5	67.2	46	425.5	30	207.0	6	10.4	87	710.1
arvioimisesta	3	28.7	9	174.0	199	2 102.8	145	1 090.0	22	101.8	378	3 497.3
kenttätöistä	—	—	2	31.6	88	825.1	141	1 169.1	28	114.2	259	2 140.0
ja aloittamatta oli	1	42.0	—	—	24	217.8	109	1 027.4	160	752.4	294	2 039.6

Vuokra-alueiden lunastamistoimitukset

Vuokra-alueiden lunastamisesta maalaiskunnissa 16. 8. 1958 annetun lain toimeenpanon maanmittausvirkekunnalle antamien tehtävien järjestelmälliseksi suorittamiseksi jaettiin koko maa vuoden 1960 alussa 35 toimialueeseen, joista useimmissa vuokra-alueiden lunastamistoimitukset on suoritettu kiinteäpalkkaisista toimistoista käsin. Eräitä toimialueita yhdistettiin myöhemmin, joten selostuskauden päättyessä niitä oli 31, joista 10 oli taksapalkkauksella toimivien maanmittausinsinöörien hoidettavana.

Tilannetta vuokra-alueiden lunastamislain toimeenpanossa 31. 12. 1962 osoittavat seuraavat luvut:

Lunastamishakemuksia kaikkiaan	9 433
Hakemuksista hyväksytyt	5 267
Toimituksia kaikkiaan	3 000
joista lopetettuja	2 240
vireillä olevia	739
aloittamatta	21
Lopetetussa toimituksissa oli muodostettu tiloja kaikkiaan	2 796
joista asuntotontteja	2 026
asuntotiloja	583
asuntoviljelystiloja	93
viljelystiloja	39
muita tiloja	55

Rajakuntien tilusjärjestelyt

Kesäkuun 9 päivänä 1960 annetun rajakuntien tilusjärjestelylain mukaisten toimitusten käsittely on tapahtunut kiinteäpalkkaisten toimistojen puitteissa ja suoritetaan toimituskustannukset valtion varoista. Järjestelyn alainen itärajan rajavyöhyke, jonka pituus on n. 320 km leveyden vaihdellessa kahdesta jopa kahteenkymmeneen km:iin, on jaettu 4 toimialueeseen ollen käsittelyn alaiseksi tuleva tilusala vesineen n. 30 000 ha kussakin alueessa. Kouvolassa sijaitsevan toimiston toimialueeseen kuuluvat Virolahden, Miehikkälän, Ylämaan, Lappeen, Nuijamaan ja Joutsenon kuntien raja-alueet. Lappeenrannassa sijaitsevan toimiston alueeseen kuuluvat raja-alueet Imatran kauppala, Ruokolahden, Rautjärven, Simpeleen ja osaksi Parikkalan kunnista. Parikkalan toimialue käsittää suurimman osan Parikkalan kunnasta sekä Saaren ja Uukuniemen kunnat. Joensuun tilusjärjestelytoimialueeseen kuuluu raja-alue niiden Pohjois-Karjalan läänin kuntien kohdalla, joista osa jäi Neuvostoliiton puolelle.

Toimituskartat laaditaan ilmakuvausta hyväksi käyttäen ja oli v. 1962 päättyessä runsaasti puolet koko järjestelyn alaiseksi tulevasta alueesta saatu kuvatuksi. Karttojen valmistaminen ja tilusjärjestelyä edeltävät laajat selvittelytyöt ovat käynnissä.

Maanjako-oikeudet
Ägodelningsrätterna

Maanjako-oikeudet Ägodelningsrätterna

Maanjako-oikeuksien käsittelyn alaisena on tilastokautena ollut seuraava määrä maanmittaustoimituksista aiheutuneita valituksia.

Maanjako-oikeuksissa käsitellyt asiat — Av ägodelningsrätterna handlagda ärenden

Vuonna — År	Isojakoja, uusjakoja ja jaontäydentämisiä Storskiften, ny-skiften och kompletteringar av skiften	Halkomisia Klyvningar	Lohkomisia Styckningar	Yhteismaan, vesijätön ja vesialueen jakoja Skiften av samfällid mark, tilländningar och vattenområden	Vuokra-alueiden järjestelyjä ja lunastamistoimituksia Regleringar och lösningsförrättningar av legoområden	Muita toimituksia kuten rajankäynti-, tie- ja rasite-toimituksia Övriga förrättningar såsom rägångar väg- och servitut-förrättningar mm.	Yhteensä Summa
1962	13	41	63	9	96	103	325
1961	20	48	61	9	104	113	355
1960	21	89	94	17	9	87	317
Nämä olivat — Dessa voro							
1959	23	79	113	9	7	58	289
1958	44	63	62	11	5	78	263
1957	42	74	110	9	6	69	310
1956	39	67	121	8	7	54	296
1955	47	56	127	6	16	41	293
1954	41	64	94	10	40	43	292
1953	34	52	59	2	7	25	179
1952	42	73	93	2	12	38	260
1951	26	51	47	12	13	17	166
1950	15	45	47	4	16	26	153

Maanmittaustoimitusten tukeminen valtion varoilla Understödet av lantmäteriförrättningar med statsmedel

Sen lisäksi mitä toimitusinsinöörin palkkion suorittamisesta valtion varoista ja valtion kustannuksella kokonaan tai osittain suoritettavista maanmittaustoimituksista on erikseen säädetty,

on 31. 5. 1938 annetun ns. avustuslain ja sen kumonneen 22. 1. 1960 annetun maanmittaustoimitusten tukemislain (42/60) nojalla suoritettu etukäteen valtion varoista ne kustannukset, jotka ovat aiheutuneet toimituksissa määrättyistä tilojen siirroista, teiden teosta ja kuivatus-

töistä. Näistä kustannuksista on mainittujen lakien nojalla maatalousministeriön päätöksillä jätetty osa valtion lopullisiksi menoiksi. Lisäksi ovat lääninhallitukset samojen lakien nojalla myöntäneet tarkoitukseen ylimääräisiä apurahoja.

Mainittuihin siirto- ym. kustannuksiin on valtion varoja tilastokautena käytetty seuraavasti:

Vuonna	Etukätels- maksuina	Valtion lopullisina menoina	
		maatalous- ministeriön myöntämiä avustuksia	läänin- hallitusten myöntämiä apurahoja
1960..	281 456 732 mk	8 282 284 mk	2 470 000 mk
1961..	451 362 062 »	14 842 463 »	2 925 000 »
1962..	518 286 411 »	2 827 267 »	2 245 000 »

V. Tilatilasto

*Tilojen lukumäärä suuruusluokittain
Lägenheternas antal enligt storleksklasser*

Maanmittaushallituksessa pidetään tilastoa myös maamme tilojen lukumäärästä ja niiden suuruussuhteista. Vuonna 1931 painettu maanmittaushallituksen julkaisu N:o 19 osoitti tilanteen kunnittain vuoden 1924 lopussa, v. 1937 painettu julkaisu N:o 29 tilanteen vuoden 1935 lopussa ja v. 1960 painettu julkaisu N:o 37 tilanteen vuoden 1958 lopussa. Tähän viimeksi mainittuun julkaisuun on lisäksi merkitty kuntien pinta-alat ajankohtana 1. 3. 1960, maa- ja vesi-

alueet erikseen laskettuina. Tilatilaston pitämiä seksi jatkuvasti ajan tasalla kerätään maanmittauskonttoreista vuosittain tiedot kuntien tilaluvuissa ja tilojen suuruussuhteissa tapahtuneista muutoksista. Nykyinen suuruusluokkaryhmitys on otettu käytäntöön vuoden 1958 alusta, jolloin maarekisterien pohjalla toimitettiin tilatilaston uusi peruslaskenta.

Vuosikertomusten yhteydessä on tilatilasto julkaistu läänneittäin. Liitteenä 2 oleva taulukko osoittaa tilanteen vuoden 1962 lopussa.

Helsingissä, maanmittaushallituksessa 31 päivänä lokakuuta 1963.

Pääjohtaja Viljo Niskanen

Yli-insinööri Otto Salmenkivi

Resumé

I. Lantmäterikåren i dess helhet

Antalet tjänstemän och befattningshavare inom lantmäterikåren utgjorde vid utgången av år 1962 sammanlagt 1 675, varav 282 tjänstgjorde vid lantmäteristyrelsen, 422 vid lantmäterikontoren och 971 inom förrättningsingenjörskåren. Av tjänstemännen vid lantmäteristyrelsen var 31 ordinarie tjänstemän, 77 ordinarie befattningshavare, 105 extraordinarie befattningshavare och 69 tillfälliga funktionärer. I nämnda siffror ingår icke de personer som tjänstgjorde i arbetsavtalsförbindelse och vilkas antal vid avdelningen för kartverksarbeten utgjorde 128 och i stentryckeriet 72, och inte heller personalen vid justeringsbyrån och topografiska byråns militära sektion. Av tjänstemännen vid lantmäterikontoren var 59 ordinarie tjänstemän, 190 ordinarie befattningshavare, 141 extraordinarie befattningshavare och 32 tillfälliga funktionärer. Till förrättningslantmätarekåren hörde 200 ordinarie och 150 extraordinarie lantmäteringenjörer, vilka såsom tjänste- och byråbiträden hade 37 lantmäteriauskultanter, 34 lantmäteritekniker, 156 kartläggare, 196 lantmäteripraktikanter, 15 andra tekniska biträden och 183 byråbiträden eller kartritare.

Under redogörelseperioden avgick ur tjänstemannakåren vid lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren genom avsked bl.a. 7 ingenjörer eller motsvarande tjänstemän och genom dödsfall 2. Av förrättningsingenjörerna avgick 10 och 9 avled.

II. Lantmäteristyrelsen

Den 14 november 1962 hade 150 år förflutit sedan förordningen om grundandet av lantmäteristyrelsen gavs. Märkesdagen firades med sedvanliga festligheter.

Av de förändringar som inträffat inom personalen må nämnas, att lantmäteristyrelsens generaldirektör Väinö V Seppälä utnämndes den 11. 11. 1960 till justitieråd vid högsta domstolen och överingenjören vid skiftetekniska byrån, teknologiencient, vicehäradshövding Viljo Niskanen utnämndes av republikens president den 9. 12. 1960 till generaldirektör. Direktören för geodetiska byrån, överingenjör Aarne Rainesalo pensionerades i slutet av år 1961 och den 3. 8. 1962 utnämndes i hans ställe biträdande professorn, teknologiencient Seppo Härmälä.

Under redogörelseperioden inrättades vid avdelningen för skiftesarbeten fr.o.m. den 18. 3. 1960 inspektörsbefattning för tomtmätningar och vid avdelningen för kartverksarbeten fr.o.m. 14. 3. 1962 extraordinarie inspektörsbefattning för planläggningsarbeten. På avdelningen för skiftesarbeten inrättades dessutom äldre ingenjörer, juridisk föredragande, revisors, bokförare och biträdande kanslists extraordinarie befattningar. På avdelningen för kartverksarbeten inrättades tre extraordinarie äldre ingenjörstjänster.

Då arbetsuppgifterna ökat har man under redogörelsetiden nödgats förutom den ordinarie och extraordinarie personalen anlita även tillfällig arbetskraft, speciellt på avdelningen för kartverksarbeten. Antalet tillfälligt anställda har årligen hållit sig tämligen konstant och utgjorde vid utgången av år 1962 69, varav 1 ingenjör vid avdelningen för skiftesarbeten, 1 juridisk föredragande, 1 byråsekreterare och 1 byråbiträde samt på avdelningen för kartverksarbeten 4 ingenjörer, 14 mätningstekniker eller motsvarande, 44 kartritare och 3 byråbiträden. På avdelningen för kartverksarbeten arbetade dessutom i arbetsavtalsförbindelse 128 personer, av vilka de flesta eller 92 tjänstgjorde som topografer och topografpraktikanter.

I lantmäteristyrelsens registrerades för behandling sammanlagt 18 432 nya ärenden och 17 912 ärenden slutbehandlades. I anledning av ärendena uppgjordes 22 487 aktstycken. Därtill har stadsplanemättningsbyrån, fotogrammetriska byrån och topografiska byråns civila sektion avsänt sammanlagt 10 287 tjänstebrev samt 5 051 postförsändelser utan brev.

Vid avdelningen för skiftesarbeten hölls 765 plena och vid avdelningen för kartverksarbeten 117 plena. Vid dessa behandlades sammanlagt 5 259 ärenden. Under redogörelseperioden utsändes 2 cirkulär och 30 cirkulärbrev samt trycktes publikationen »Antalet lägenheter i Finland i slutet av år 1958».

Årsinspektioner har varje år hållits på alla lantmäterikontor och granskning av fastighetsingenjörernas verksamhet utfördes i 33 städer eller köpingar.

Kompletterande utbildning har varje år anordnats både för ingenjörskåren och den lägre tekniska personalen. Kursprogrammen har upptagit bl.a. följandet av den tekniska utvecklingen inom branschen samt behandlandet av de uppgifter, som genom nya lagar ålagts lantmäterikåren. Under redogörelseperioden har lantmäteri-

styrelsen även varje år föranstaltat kartritningskurser om tre månader. Deltagarantalet har varit 36—41.

Lantmäteristyrelsens *arkiv* har under redogörelsetiden emottagit till 4 419 lantmåteriförrettningar hörande 7 449 blad kartrenovationer och 17 998 blad renovationer av handlingar. Det historiska arkivet utökades med 852 kartor och utländska kartsamlingen med 3 945 kartor. Förvarandet av statens överlåtelsehandlingar överflyttades på våren 1961 från lantbruksministeriet till lantmäteristyrelsen. Vid överflyttningen bestod dessa handlingar av 1 478 mappar och vid utgången av år 1962 var mapparnas antal sammanlagt 1 669. I skiftesarkivet har 403 utomstående personer utfört forskningsarbete.

Vid *stadsplaneringsbyråns* och länens planeringsbyråer har framställts grundkartor för byggnadsplanering på 120 orter, omfattande sammanlagt 79 802 ha. Kartläggningsarbetet utfördes fotogrammetriskt och kompletterades med fältmätningar. Härvid har 3 Wild A 8 stereokartläggningsapparater använts.

Under redogörelseperioden framställdes 42 byggnadsplaner, vars sammanlagda areal var 18 068 ha.

På länsstyrelsernas uppdrag har byråerna emottagit 80 nya planeringsarbeten (totalarealen 34 084 ha).

Utpålning av byggnadsplaner utfördes på 17 orter, motsvarande 623 kvarter.

Byrån har granskat 32 privata planeringsarbeten, motsvarande en areal av 10 324 ha.

Med elektroniska distansmättningsapparater har utförts mätning av 887 distanser.

Vid *geodetiska byråns* har utförts triangulerings- och stomavvägningsarbeten i olika delar av landet omfattande även det nordligaste Lappland. Gamla trianguleringar har ommätts eller kompletterats och triangelnäten har förtätats. Vid distansmätningar har man i viss mån använt tellurometrar.

Under redogörelseperioden uppfördes 282 nya observationstorn, 2 758 trädtopps signaler och 2 596 flygbildsignaler. Vinkelobservationer utfördes på 990 punkter. Stomavvägningsarnas sammanlagda längd var 11 910 km, varvid 3 965 höjdpunkter bestämts.

Fotogrammetriska byråns fotograferingar omfattade under redogörelseperioden sammanlagt 117 362 km². Förutom vanliga kartläggnings- och planeringsarbeten utfördes fortfarande fotograferingar på beställning för kommunerna, statens övriga anstalter osv. De viktigaste fotograferingarna utfördes från två tvåmotoriga Percival Pembroke karteringsflygplan, ombesörjda av luftstridskrafterna och med fotogrammetriska byråns egen spanare och kameraoperatör. Två privatägda enmotoriga Cessna 195 flygplan har använts för fotografering på låg höjd (500—2 500 m) av planerings-, väg- och

järnvägsområden m.fl., vars sammanlagda antal utgjorde 454, motsvarande 12 579 stråckkilometer. Vid dessa fotograferingar hade fotogrammetriska byrån förutom kameraoperatör tidvis även egen spanare. År 1961 blev landet för första gången fotograferat i sin helhet. De av fotogrammetriska byrån utförda flygfotograferingarna täckte vid utgången av redogörelseperioden 85 % av landets areal. Resten utgjordes av topografkårens fotograferingar. Arealen av alla fotograferingar som utförts av fotogrammetriska byrån motsvarade en yta 15 % större än landets hela areal.

Fotomosaikerna i skalan 1: 10 000 för grundkartan upprättades med tillhjälp av s.k. torr metod och som grund användes 100—200 stöd-punkter per 100 km². För bestämmandet av stöd-punkterna med rymdtriangulering behövdes endast 4—8 geodetiska punkter. Olika fotokartor över en totalareal av 82 457 km² upprättades. Sammanlagt 188 518 flygbilder eller fotokartor har överlåtits. Stereoritandet av skifteskartor och andra kartor i skalan 1: 500—1: 10 000, som redan tidigare hade påbörjats vid fotogrammetriska byrån, omfattade 3 365 km². Antalet med rymdtriangulering för grundkartering, stora skifteskarteringar mm mätta stöd-punkter fördubblades under redogörelseperioden och t.ex. år 1962 mättes sammanlagt 45 598 stöd-punkter. Utjämningsarna i detta sammanhang utfördes med datamaskiner och det må nämnas, att det var just för dessa kalkulationer som datamaskiner först kom till användning inom lantmäteristyrelsen. Som grund för lägenheternas taxering har förstörade flygbilder framställts över 21 kommuner. Hittills har dylika flygbilder redan distribuerats åt 465 kommuner, motsvarande sammanlagt 224 150 km². Topografkårens andel härav utgör 188 kommuner, motsvarande 82 970 km². För flygfotograferingar och flygbilder som utförts för utomstående har debiterats sammanlagt 108 730 429 mk¹).

Kartografiska byråns har utfört kompletterande mätningar för upprättandet av den nya generalkartan i skalan 1: 400 000 och topografiska kartan i skalan 1: 100 000 på ett område av sammanlagt 67 700 km². Dessutom har kompletterings- och kontrollmätningar utförts för upprättandet av nya upplagor av Finlands väggkarta på ett område av ca 124 000 km². På olika flygfält har mätningar gjorts för upprättandet av flygkartor.

Sammanlagt 303 nya blad av grundkartan har renritats i skalan 1: 10 000. 40 blad av sockenkartan i skalan 1: 20 000 har rättats för nya upplagor. 31 topografiska och ekonomiska kartor i skalan 1: 100 000, av vilka 11 är nya upplagor, har inlämnats för tryckning. Av generalkartan i skalan 1: 400 000 har 10 nya blad ritats. Av väggkartor har 24 blad rättats. Av statistiska kartor har 18 blad ritats och rättats. 68 olika blad av flygkartor har ritats och rättats. Sammanlagt 679 olika kartblad har under redogörelseperioden inlämnats för tryckning.

¹) Alla penningbelopp är angivna i gamla mark

Topografiska byråns civila sektion har under redogörelseperioden utfört grundkartläggning i skalan 1:10 000/1:20 000 på ett område av 31 520 km². I slutet av år 1962 upptog landets grundkartlagda yta 102 400 km² eller 31 % av hela Finlands areal. Ajourhållning av grundkartan och kompletterande mätningar av fasthetsgränserna utfördes på ett område av 1 400 km². Topografisk karta i skalan 1:20 000/1:100 000 uppgjordes för 12 060 km² i norra Finland. För uppritandet av höjdkurvor har man i allt högre grad använt stereokartläggningsapparater, varför utbildningen av stereooperatörer stått främst på skolningsprogrammet.

Kartverksläget i landet vid utgången av år 1962 framgår av kartbilaga 3.

Topografiska byråns militära sektion (Topografikåren) har under redogörelseperioden utfört topografisk kartläggning i skalan 1:20 000 och 1:50 000, huvudsakligen inom Lapplands län. Bildtolkningen har utförts i terräng med stereobilder. Höjdkurvor och kartstomme har uppgjorts med stereokartläggningsapparater. Det årliga arbetsresultatet har varit ca 1 500—3 500 km². Triangelmätningarna har utförts med tellurometer och transporten av grupperna har skett med helikopter.

Vid flygfotografering har man experimenterat med s.k. höghöjdfotografering (H = 9 000 m). Färgfotograferingsexperimenten med Agfa negativfilm fortsattes.

Med lantmäteristyrelsen slöts Kartavtal 1961 (undertecknat den 22. 1. 1962) enligt vilket bl.a. kartsamlingarna överföres i topografikårens vård och bokföring.

Antalet anställda vid *stentryckeriet* har i medeltal varit 75. Den ordinarie arbetstiden har varit 45 timmar i veckan. Arbetena under treårsperioden omfattade sammanlagt 50 198 olika tryckalster med upplagor på sammanlagt 7 756 000 exemplar.

Enligt *kamrerarkontorets* bokslut har lantmäteriväsendet inklusive stentryckeriet och justeringsbyrån under redogörelseperioden använt sammanlagt 5 940 801 000 mk anslagsmedel. De egentliga lantmäteriutgifterna utgjorde 2 300 891 000 mk, av vilka av staten återindrivbara utgjorde 934 080 000 mk. I stämpelskatt för handlingar och kartor uppbars i lantmäteristyrelsen och lantmäterikontoren sammanlagt 212 370 000 mk och i lösen- samt post- och försändelseavgifter sammanlagt 72 757 000 mk. Fotogrammetriska byråns inkomster var under samma tid 108 730 000 mk och justeringsbyråns 58 632 000 mk. Stentryckeriets vinst utgjorde 70 689 000 mk.

III. Lantmäterikontoren

Under redogörelseperioden inrättades i samband med stiftandet av nya län även två nya lantmäterikontor, nämligen Norra Karelen läns lantmäterikontor och Mellersta Finlands läns lantmäterikontor, vilka båda började sin verk-

samhet den 1. 3. 1960. Åtgärden har underlättat arbetsbördan på lantmäterikontoren i Vasa och Kuopio län. Vid utgången av redogörelseperioden hade på alla lantmäterikontor inrättats extraordinarie byråingenjörs- och mätningsteknikertjänster.

Vad granskningen av förrättningar beträffar har det på en del lantmäterikontor fortsatt förordningsvis förekommit överhoppning av arbete. Som tillfällig arbetskraft har förrättningsingenjörerna under vintermånaderna arbetat sammanlagt 174 månader och kartläggarna motsvarande 227 månader samt de tillfälliga byråbiträdena och kartritarna 1 101 månader.

I lantmäterikontorens diariéer infördes år 1960 17 615 nya ärenden, år 1961 17 810 och år 1962 16 844 ärenden. Av dessa överfördes till följande år resp. 524, 498 och 525 ärenden. Det totala antalet från lantmäterikontoren avsända brev var 296 579. Sammanlagt 54 453 förrättningar och 71 556 arvodesräkningar granskades under redogörelseperioden. Nya förrättningsförordnanden gavs sammanlagt 53 399 och från år 1959 hade överförts 33 521 anhängiggjorda förrättningar. Under redogörelseperioden avfördes som avslutade eller av annan orsak 56 105 förrättningar och till år 1963 överfördes 30 815 anhängiggjorda förrättningar. Förrättningsingenjörerna har under redogörelseperioden till lantmäterikontorens arkiv inlämnat sammanlagt 58 556 förrättningskartor och 1 564 866 blad handlingar. Vid utgången av redogörelseperioden upptog lantmäterikontorens arkiv sammanlagt 744 226 förrättningskartor och 20 356 916 blad handlingar. Iståndsättning av gamla kartor har utförts och i detta sammanhang har i Nylands läns lantmäterikontors arkiv gjorts ingående experiment för att finna de bästa lappnings- och renoveringsmetoderna. Ändrandet av jordregistret till lösbladssystem ävensom upprättandet av de av skifteslagen förutsatta registerkartorna har på lantmäterikontoren utförts inom ramen av för detta ändamål tillgänglig arbetskraft.

IV. Förrättningsingenjörerna och deras tjänstbiträden

Under redogörelseperioden utnämndes 7 lantmäteringenjörer i första löneklassen, 14 i andra löneklassen och 16 i tredje löneklassen. Till extraordinarie lantmäteringenjörer förordnades 54 lantmäteriauskulanter och 52 nya auskulanter antogs. Under redogörelseperioden pensionerades 10 lantmäteringenjörer och 9 avgick genom dödsfall. Det totala antalet lantmäteringenjörer, lediganslagna tjänster inberäknade, var vid utgången av år 1962 350, av vilka 293 utförde egentliga lantmäteriförrättningar. Av de återstående arbetade bl.a. 31 lantmäteringenjörer i kolonisationsstyrelsen underlydande jorddispositionskommissioner och jordinlösningsnämnder.

Som tjänstbiträden vid lantmäteriförrättningar arbetade under samma tid 37 lantmäteriauskulanter, 190 lantmäteritekniker eller kartläggare och 196 lantmäteripraktikanter. Av

nämnda lantmätariingenjörer och deras tjänstebiträden tjänstgjorde en del med fast lön på s.k. byråer med fast avlöning, vars antal vid slutet av år 1962 utgjorde 34. Sammanlagt 104 lantmätariingenjörer och auskultanter arbetade på dessa byråer.

Förrättningsingenjörskåren har under redogörelseperioden fortfarande arbetat med full sysselsättning. Förutom skiftesförrättningar och de speciellt i Österbotten fortsättningsvis pågående stora nyskifterna har under redogörelsetiden behandlats bl.a. vägförrättningar i enlighet med lagen om allmänna vägar; inlösningsförrättningar berörande legoområden i landskommunerna och ägoregleringsförrättningar i gränskommunerna. Vid upprättandet av kartorna har man i allt större utsträckning strävat till att använda flygbilder. Användning av datamaskiner, speciellt för räknearbeten för omfattande nyskiften, har programmerats och experimenterats. I samband med lantmäteriförrättningar har under redogörelseperioden avfattats sammanlagt 343 085 ha ägor, varav odlingsjord 59 117 ha, annan jord 252 837 ha och vattenområde 31 131 ha. Arealer har uträknats 808 453 ha, graderats 533 203 ha, skiftats 416 235 ha mellan 15 198 delägare samt styckats 558 710

ha till 73 692 nya lägenheter. Rår uppgicks 46 204 km och 334 035 rårösen byggdes. Statistik över avslutade lantmäteriförrättningar framgår av bilaga 1.

Vid ägodelningsrätterna handlades under redogörelseperioden sammanlagt 997 besvärärenden.

För lägenhets- och legoområdesutflyttningar, vägbyggnad och uttorkning har lägenhetsägare eller innehavare erhållit i förskott av senare återindrivbara statsmedel 1 251 105 205 mk och i understöd som helt erlagts av staten 33 592 014 mk.

V. Lägenhetsstatistik

I enlighet med den av lantmäteristyrelsen förda statistiken uppgick antalet självständiga lägenheter i landet vid utgången av år 1962 till 1 105 228. Dessutom fanns 2 103 lägenheter, som omfattade enbart vattenområde samt 51 776 i jordregistret införda exproprierade områden. I bilaga 2 framställs statistik över lägenheterna länsvis och enligt storleksklass. För jämförelsens skull upptar tabellen även statistik från tidigare år börjande med år 1924.

Å lantmäteristyrelsen, Helsingfors den 31 oktober 1963

Generaldirektör **Viljo Niskanen**

Överingenjör *Otto Salmenkivi*

Summary

I. Total Staff

The total staff of Land Survey at the end of 1962 numbered 1 675. Of these, 282 were at the National Board of Survey and 422 at the provincial survey offices. 971 employees were engaged in land surveying operations. Those working at the National Board of Survey comprised 108 permanent, 105 extra, and 69 temporary employees. 128 persons were employed on contract¹⁾ in the Mapping Department and 72 in the Printing Office (these and the personnel of the Inspectorate of Weights and Measures and the Military Section of the Topographic Division are not included in the figures above.) At the provincial survey offices there were 249 permanent, 141 extra, and 32 temporary employees. Of those engaged in land surveying operations, 200 were permanent land surveyors²⁾, 150 extra surveyors²⁾, 37 probationary surveyors²⁾, 34 land survey technicians, 156 mappers, 196 apprentice surveyors, 15 other technical assistants and 183 office assistants and map draftsmen.

During the period of the report, seven permanent surveyors and similar officials at the National Board of Survey and provincial survey offices resigned and two died. In all, ten surveyors resigned and nine surveyors passed away.

II. National Board of Survey

The 14 th November 1962 was the 150 th anniversary of the official foundation of the National Board of Survey. The occasion was celebrated with fitting ceremonies.

There have been some important staff changes. The Director General of the National Board of Survey, Väinö V. Seppälä, was appointed Associate Justice of the Supreme Court on 11 th November 1960. He has been succeeded by Viljo Niskanen, Lic. Tech., M. Law, previously Director of the Division of Land Consolidation, who was appointed Director General by the President of Finland on 9 th December 1960. The Director of the Geodetic Division, Aarne Rainesalo, retired at the end of 1961. His successor, Assistant Professor Seppo Härkömä, Lic. Tech., was appointed Director of the Geodetic Division on 3 rd August 1962.

A permanent post of Inspector of Building Plot Surveys was established in the Legal Survey Department on 18 th March 1960. In the Mapping Department, a position for an extra Inspector of Planning Works was laid open on 14 th March 1962. In addition, the following positions were established in the Legal Survey Department: senior survey engineer, legal adviser, auditor, accountant, and assistant office clerk. At the Mapping Department three new extra senior survey engineers were appointed.

Owing to the heavy increase in the amount of work, particularly in the Mapping Department, temporary personnel had to be employed to assist the permanent and extra staff during the period of this report. At the end of 1962, they numbered 69. The Legal Survey Department had the following temporary staff: 1 surveyor, 1 legal adviser, 1 office secretary and 1 office assistant. At the Mapping Department there were 4 surveyors, 14 survey technicians, etc., 44 map draftsmen and 3 office assistants all temporary. In addition 128 persons were employed in the Mapping Department on contract, most of them (92) being topographers or apprentice topographers.

¹⁾ Employed on contract: employed under the same terms as if in private employment. In other words, they have less job security than permanent, extra and temporary staff.

²⁾ All (land) surveyors in Finland are fully qualified engineers who have graduated from the university-level Finnish Institute of Technology.

In 1960—62, a total of 18 432 new items came on the agenda of the National Board of Survey. Of these a total of 17 912 items were disposed of and 22 487 documents concerning them were drawn up. In addition the Town Planning Division, the Photogrammetric Division, and the Civil Section of the Topographic Division dispatched a total of 10 287 official letters and mailed 5 051 parcels by parcel post.

765 plenary meetings were held at the Legal Survey Department and 117 at the Mapping Department. A total of 5 259 items were disposed of at these meetings. During the period of the report, two circular letters and 30 circular communications were issued, and a publication, the »Number of Holdings at the End of 1958», was printed (in Finnish only).

Inspections were held annually at all provincial survey offices. The operations of the real estate surveyors were inspected in 33 towns or boroughs.

Complementary training is given every year both to surveyors and subordinate technical staff. The curriculum of the courses covered fresh developments in surveying and additions to surveyors' duties in conformity with recent laws. Every autumn the National Board of Survey arranges three-month courses for map draftsmen. The number of trainees at these courses varies between 36 and 41.

In 1960—62, a total of 7 449 sheets of map renewals and 17 998 sheets of document renewals, compiled during 4 419 surveying operations were filed in the archives of the National Board of Survey. 852 maps were added to the historical files and a total of 3 945 maps to the collection of foreign maps. In the spring of 1961, the task of filing State titles, comprising a total of 1 478 files, was transferred from the Ministry of Agriculture to the National Board of Survey, and by the end of 1962, this number had grown to 1 669 files. Altogether 403 persons not employed by the National Board of Survey carried out investigations in the land partition archives.

The Town Planning Division and provincial planning offices prepared terrain maps for 120 townplanning areas covering a total of 79 802 hectares. The mapping was carried out photogrammetrically with supplementary measurements in the field. Three Wild A8 Autographs were used for plotting.

During the period of this report, 42 town plans covering a total area of 18 068 hectares were prepared. The provincial offices undertook 80 new town planning operations, commissioned by the Provincial Administrations. These covered a total area of 34 084 hectares.

Lay-outs for town plans were marked out in 17 localities comprising a total of 623 blocks.

The Town Planning Division inspected 32 mapping operations undertaken by private companies, covering an area of 10 324 hectares.

Altogether 887 distances were measured using electronic distance-measuring apparatuses.

The Geodetic Division carried out triangulation and basic levelling in various parts of the country, including the far north of Lapland. Old triangulations have been remeasured or supplemented, and existing triangulation nets condensed. Tellurometers were used to some extent for measuring distances.

During the three years of this report, 282 observation towers were built, and 2 758 tree top targets and 2 596 photo targets set up. Angular measurements were made at 990 points. Basic levellings covered a total length of 11 910 km. 3 965 fixed points were established.

The Photogrammetric Division photographed an area of 117 362 km² in 1960—62. Air photographs were taken not only for mapping and planning works of the Mapping Department, but also for other purposes, at the request of local communes¹⁾, other state offices, etc.

The principal operations were performed from two twin-engined Percival Pembroke aeroplanes, owned by the National Board of Survey, but piloted and serviced by the Finnish Air Force. The navigator and camera operator in these aeroplanes were land survey employees. Air photographs at low altitudes of 500—2 500 meters were mostly taken over roads, railways, town plan areas etc. from two single-engined Cessna 195 charter planes. In 1960—62 a total of 454 such areas consisting of 12 579 line kilometers were photographed. The camera operator in the Cessna aircraft, and sometimes also the navigator, were Land Survey employees.

All the gaps remaining in the country's photographic coverage were filled in 1961.

At the end of 1962, photographs taken by the Photogrammetric Division comprised 85 per cent of the country's area, the remainder being covered by the Finnish Army Corps of Topography. As a point of interest, the total area covered by all the photographs taken by the Photogrammetric Division is about 15 per cent greater than that of the whole country.

Mosaics of various kinds were prepared for a total area of 82 457 km². 1: 10 000 mosaics for Basic Maps were made by the «dry method» using 100—200 photo points per 100 km² as bases. These points have been determined with the aid of aerial triangulation, using a geodetic frame consisting of only 4—8 points for each 100 km². 188 518 photo prints or maps were delivered during the years of this report.

The use of stereo plotters for compiling cadastral maps was initiated by the Photogrammetric Division. These and other maps to scales of 1: 500—1: 10 000 covered a total area of 3 365 km².

The number of photo points determined by aerial triangulation for basic mapping, broad cadastral surveys, etc. increased twofold during the period of this report. In 1962, for example, altogether 45 598 points were measured. Adjustments of aerial triangulations were made using data processing machines. It was for these computations that the National Board of Survey first used data processing machines.

As a basis for agricultural taxation, the Photogrammetric Division made rectified prints covering 21 communes. Up to now, such photographs have been delivered to 465 communes, covering an area of 224 150 km². Of these, photographs covering 188 communes and a total area of 82 970 km² were delivered by the Corps of Topography. Aerial photography and material, prepared for outside buyers, brought in a revenue of 108 730 429 old Finn marks²⁾.

The Cartographic Division carried out supplementary measurements over a total area of 67 700 km² collecting material for the new, 1: 400 000 General Map and for the Topographic Map, scale 1: 100 000. In addition, supplementary and revised measurements covering about 124 000 km² were made for the new edition of Finland's Road Map. At various airports, measurements were made for Aeronautical Charts.

A total of 303 new sheets for the Basic Map were drawn to a scale of 1: 10 000. 40 sheets of Parish Maps, scale 1: 20 000, were modified for a new edition. A total of 31 sheets of the Topographic and Economic Maps to a scale of 1: 100 000, were delivered for printing, 11 of these being for new editions. 10 new sheets of the General Map, scale 1: 400 000, were drawn, 24 Road Map sheets were corrected, 18 Statistical Map and 68 Aeronautical Chart sheets were drawn and corrected. A total of 679 various map sheets were delivered for printing during the period of this report.

The Civil Section of the Topographic Division carried out basic mapping to scales of 1: 10 000 and 1: 20 000, over an area of 31 520 km². By the end of 1962 a total of 102 400 km², corresponding to 31 per cent of the total area of Finland, had been covered by Basic Maps. Modifications were made to bring these maps up-to-date and supplement them in regard to property boundaries. These covered an area of 1 400 km². In northern Finland 1: 20 000 and 1: 100 000 Topographic Maps were prepared over an area of 12 060 km². Stereo plotters were used to an ever greater extent to determine contours. Consequently, training has largely been concentrated on the operation of stereo plotters.

Appendix 3 shows the state of mapping at the end of 1962.

The Military Section of the Topographic Division (The Corps of Topography)³⁾ carried out topographic mapping to scales of 1: 20 000 and 1: 50 000, mainly in Lapland. Photo interpretation was made in the field, using stereo pictures, the contours and geodetic frame being compiled photogrammetrically on stereo plotters. Annual production covered about 1 500—3 500 km². The triangulations were made with tellurometers, and a helicopter was used for the transportation of the field parties.

In aerial photography, experiments were made in the use of High Altitudes (9 000 meters) photography. Tests on colour photography with Agfa negative film were continued.

Under an agreement made with the National Board of Survey on 22 nd January 1962, large numbers of map files, etc. will be transferred to the safekeeping of the Corps of Topography.

The staff of the Printing Office averaged 75, working a week consisting of 45 hours. 50 198 jobs were completed during the three years of the report. The total number of the copies produced was 7 756 000.

Book-keeping in the Accounting Office shows that 5 940 801 000 Finnmarks were spent on survey operations during the period covered by the statistics. This includes the expenditure of the Inspectorate of Weights and Measures and of the Printing Office. Of the above sum, actual land surveying accounted for 2 300 891 000 Finnmarks, of which amount mk 934 080 000 were returned in one form or another to the State. In 1960—62 the National Board of Survey and the provincial survey offices received 72 757 000 Finnmarks from the sale of postage and delivery of maps and documents and 212 370 000 Finnmarks from stamp duty. During the same period the revenue of the Photogrammetric Division came to 108 730 000 Finnmarks and that of the Inspectorate of Weights and Measures mk 58 632 000. The Printing Office showed a profit of mk 70 689 000 Finnmarks.

III. Provincial Survey Offices

During the period 1960—62, two new provinces, North Karelia and Central Finland were established and thus two new provincial survey offices were opened in them on 1 st March 1960. This arrangement brought considerable relief to the provincial survey offices of Vaasa and Kuopio. By the end of 1962 each provincial survey office had appointed a new extra bureau survey engineer and extra survey technician. In some provincial offices work had piled up in regard to the inspection of surveying operations. Thus temporary personnel had to be employed for a total of 1 502 man-months, surveyors for 174 man-months, mappers for 227, and temporary office assistants and map draftsmen for 1 100 man-months.

In 1960, a total of 17 615 items were placed on the agenda of the provincial offices. The corresponding figures for 1961 and 1962 were 17 810 and 16 844. Of these items, 534 were carried over to the following year in 1960, 498 in 1961, and 525 in 1962. A total of 296 579 official letters were dispatched from these offices during the period covered by the statistics. They also checked 54 453

¹⁾ Unit of local government. There are about 550 communes in Finland including municipalities, boroughs and rural communes.

²⁾ All sums mentioned in this report are in old Finnmarks, which were currency up to the end of 1962. 100 old Finnmarks = One (New) Finnmark.

³⁾ The Finnish Defence Forces Topographic Service.

surveying operations and controlled 71 556 invoices for surveyors' fees. During the same period a total of 53 399 new surveys were ordered and 33 521 were carried over from 1959. A total of 56 105 surveying operations were disposed of during the period of the report, and 30 815 had to be carried over to 1963. Surveyors submitted 58 556 new maps and 1 564 866 sheets of documentary matter to the files of the provincial survey offices. As of the end of 1962 there were altogether 744 226 maps and 20 356 916 sheets of documentary matter in the archives of the provincial survey offices. The work connected with the repairing of maps was continued. In the archives of the Provincial Survey Office of Uusimaa tests were made in order to find the most suitable methods of overlapping and repairing. When personnel was available, work proceeded on the change-over to the loose leaf system in the Land Register and the preparation of Land Register maps, as envisaged by the Land Partition Act.

IV. Surveyors and Assistants

During the period of this report, 7 surveyors Class 1, 14 Class 2, and 16 Class 3 were nominated. During the same period 54 probationary surveyors were promoted to extra surveyor, and 52 new probationary surveyors were taken on. Ten surveyors resigned and 9 died. At the end of 1962 the total number of positions for surveyors was 350, though not all of these were filled. A total of 293 surveyors were performing actual surveying operations, and among the remainder 31 were sitting on Land Utilization Committees and Expropriation Boards of the National Land Settlement Board. During the same time a total of 37 probationary surveyors, 190 land survey technicians or mappers, and 196 apprentice surveyors assisted in surveying operations. Some of these surveyors and their assistants were working for fixed monthly salaries (104 surveyors at the end of 1962), but the greater majority received fees for work performed according to fixed rates. The period of the report was characterized by nearly full

National Board of Survey, Helsinki, 31st November 1963.

Director General Viljo Niskanen

employment in Finland. In Land Survey, all surveyors were fully occupied — some on land partition operations and the large-scale consolidations (Second Reform) which were still proceeding in Ostrobothnia, others on road surveys (under the Public Roads Act), surveys connected with leaseholds in rural communes, and the consolidation of holdings in the South—Eastern border. Air photographs were being employed in mapping to an increasing extent. Greater use was made of data processing machines, and tests were carried out in computations particularly in connection with the large-scale land consolidations. Agricultural holdings of a total area of 343 085 hectares were mapped during the various surveying operations in 1960—62. Of this amount, 59 117 hectares represented land under cultivation, a total of 252 837 hectares other land and 31 131 hectares water areas. 808 453 hectares of area were measured from maps, 533 203 hectares of agricultural land classified, 416 235 hectares divided among 15 198 co-proprietors and 558 710 hectares allotted to 73 692 new farms. Some 46 200 km of boundaries were staked out and 334 035 boundary marks erected. Appendix 1 gives statistics on the surveying operations completed.

During the period of the report, 997 appeals against Land Survey decisions were brought before the land partition courts. In accordance with the Act on State Subsidies for Land Surveys, the State made advance payments of 1 251 105 205 Finnmarks for roadbuilding, land drainage, and the transfer of farm centres, which will later be recovered from land owners and occupants.

V. Statistics on Holdings

According to statistics on holdings compiled by the National Board of Survey, there were 1 105 228 independent holdings in Finland at the end of 1962. There were also 2 103 holdings consisting only of water area, and 51 776 expropriated areas marked in the Land Register. Appendix 2 shows the statistics on holdings of different size categories in each province. For comparison, the table also gives earlier statistics since 1924.

Director Administrative Division Otto Salmenkivi

Tilastoa kolmivuotiskautena 1960—1962 päättyneistä
maanmittaustoimituksista

Statistik över avslutade lantmäteriförrättningar
under treårsperioden 1960—1962

Under åren 1960—62

Tilain Lägen- heternas		Tiloja on erotettu Lägenheter har avskiljts						Siirretty toiseen paikkaan Utflyttats		Palstain luku Skiftens antal				Kustannuksia mk Kostnader			
										jaon alussa före delningen		jaon jälkeen efter delningen					
keskimääräinen ala ägovidd i medeltal	luku on lisäkäynnyn antalet tillvuxit	vuokramiehille för legotagare	maanhankintalain tai pika- autusteihin nojalla maata saa- nalle tai hankkineille för dem som på grund av jord- ankarings- eller snabbkoloni- sationslagen erhållit lägenheter	muun autustoitinnan perus- teella på grund av annan kolonisa- tionsverksamhet	muille tilattomille för andra obeuttna	enestään olevia tiloja tidigare avskilda lägenheter	vuokra-alueista muodostettuja tiloja från legoområden bildade lägenheter	koko luku hela antalet	keskimäärin tilaa kohti i medeltal per lägenhet	koko luku hela antalet	keskimäärin tilaa kohti i medeltal per lägenhet	toimitusainöörin palkkio förrättningsingenjörrens arvode	varsinaisesta toimituksesta för själva förrättningen	muuta kustannuksia toimituksen johdosta övriga kostnader i följd av förrättningen	yhiteenä summa		
Storskiften																	
154	382	—	—	—	—	—	—	—	—	2 089	5.5	—	33 441 709	129 981 167	163 422 876		
419	112	—	—	—	—	—	—	—	—	603	5.2	558 513	11 594 688	—	12 153 201		
215	494	—	—	—	—	—	—	—	—	2 692	5.4	558 513	45 036 397	129 981 167	175 576 077		
Nyskiften																	
12	62	—	—	—	—	—	—	63	1.4	174	1.8	1 740 487	827 943	300 000	2 872 430		
23	7	—	—	—	—	—	—	190	3.3	148	2.3	1 514 175	1 022 979	—	2 537 154		
21	33	—	—	—	—	2	—	171	1.7	185	1.3	2 723 286	2 179 809	—	4 903 095		
19	107	—	—	—	—	—	—	92	1.9	273	1.6	3 972 746	2 389 478	—	6 362 224		
24	54	—	—	—	—	—	—	12	0.3	143	1.6	1 972 074	1 055 207	—	3 027 281		
9	705	—	—	—	—	13	—	872	2.6	1 933	1.9	13 496 709	4 892 677	6 452 064	24 841 450		
45	7	—	—	—	—	—	—	7	2.3	13	1.3	—	—	—	—		
25	92	—	—	—	—	—	—	166	3.9	412	3.1	3 044 959	2 055 999	4 364 600	9 465 558		
58	32	—	—	—	—	—	—	49	2.6	142	3.7	1 060 189	5 281 540	—	6 341 729		
15	1 099	—	—	—	—	15	—	1 622	2.4	3 423	1.9	29 524 625	19 709 632	11 116 664	60 350 921		
Avskiljande av legoområden, bildande av nya kolonisationslägenheter och tilldelande av tilläggsjord å statens skogsmarker ¹⁾																	
32	20	—	18	—	2	—	—	—	—	21	1.1	3 131 934	676 596	—	3 808 530		
16	105	—	80	2	1	—	—	—	—	131	1.2	495 044	173 636	—	668 680		
12	11	—	11	—	—	—	—	—	—	11	1.0	327 256	152 000	—	479 256		
66	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2.0	67 110	62 667	—	129 777		
52	109	—	25	63	—	—	—	—	—	114	1.0	1 601 127	1 072 898	—	2 674 025		
45	150	—	155	8	—	—	—	—	—	339	2.3	2 058 403	493 971	—	2 552 374		
21	89	—	68	14	—	—	—	—	—	104	1.2	684 356	44 171	—	728 527		
85	502	3	183	316	—	—	—	—	—	646	1.3	3 479 832	12 882 054	1 954	16 363 840		
120	910	16	584	283	—	—	—	—	—	1 318	1.4	6 502 871	9 622 136	—	16 125 007		
89	1 897	19	1 124	686	3	—	—	—	—	2 695	1.4	18 347 933	25 180 129	1 954	43 530 016		
Klyvningar																	
13	159	—	—	—	—	—	—	—	—	354	1.5	3 625 984	2 469 955	—	6 095 939		
16	795	—	—	—	5	—	—	—	—	2 167	1.8	21 689 256	11 379 824	9 065 777	42 134 857		
17	40	—	—	—	—	—	—	—	—	272	1.8	2 387 424	1 534 800	1 286 430	5 208 654		
23	391	—	—	—	—	—	—	—	—	998	1.7	13 008 963	8 383 002	1 000 000	22 391 965		
16	488	—	—	—	—	—	—	—	—	1 451	2.1	14 091 248	10 794 745	285 160	25 171 153		
24	627	—	—	—	—	—	—	—	—	1 413	1.6	24 327 555	18 384 111	—	42 711 666		
31	466	—	—	—	—	—	—	—	—	1 343	1.9	14 103 912	14 075 768	4 900 000	33 079 680		
27	625	—	—	—	—	—	—	—	—	1 411	1.5	20 491 005	14 802 991	15 000	35 308 996		
20	1 520	—	—	—	—	28	—	—	—	5 443	2.5	37 974 354	16 373 046	25 144 900	79 492 300		
36	354	—	—	—	—	—	—	—	—	976	1.9	12 683 307	7 924 383	100 000	20 707 690		
45	2 432	—	—	—	—	—	—	—	—	8 763	2.6	58 815 859	39 528 306	13 301 589	111 645 754		
70	659	—	—	—	4	—	—	—	—	3 149	3.4	20 409 654	17 719 786	350 000	38 479 440		
32	8 556	—	—	—	4	5	28	—	—	27 740	2.2	243 608 521	163 370 717	55 448 856	462 428 094		

Tilain Lägen- heternas		Tiloja on erotettu Lägenheter har avskiljts				Siffröty toiseen palkkaan Utflyttats		Palstain luku Skiftens antal				Kustannuksia mk Kostnader			
keskimääräinen ala ägovidd i medeltal	luku on lisääntynyt antalet tillvuxit	vuokramiehille för legotagare	maanhankeittaisiin tai pika- asutustilain nojalla maata saa- neille tai hankkimille för dem som på grund av jord- anskaffnings- eller snabbkoloni- sationslagen erhållit lägenheter	muun asutustoiminnan perus- teella på grund av annan kolonisa- tionsverksamhet	muille tilaifomille för andra obesuttna	ennestään olevia tiloja tidigare avskilda lägenheter	vuokra-alueista muodostettuja tiloja från legoområden bildade lägenheter	jaon alussa före delningen		jaon jälkeen efter delningen		toimitusinsinöörin palkko förrättningsingenjörrens arvode	varsinaisesta toimituksesta för själva förrättningen	muita kustannuksia toimituksen johdosta övriga kostnader i följd av förrättningen	yhteensä summa
								koko luku hela antalet	keskimäärin tilaa kohti i medeltal per lägenhet	koko luku hela antalet	keskimäärin tilaa kohti i medeltal per lägenhet				

Styckningar

3	12 222	193	1 232	33	4	—	1	—	—	12 839	1.1	107 225 919	44 950 127	—	152 176 046
4	15 868	307	1 145	769	425	—	—	—	—	17 425	1.1	169 103 123	41 731 984	5 000	210 840 107
4	449	1	—	—	13	—	—	—	—	524	1.2	5 812 566	1 066 095	—	6 878 661
4	9 495	88	883	270	349	—	—	—	—	10 596	1.1	108 183 303	29 532 895	—	137 716 198
5	5 629	65	90	106	—	—	—	—	—	6 440	1.1	64 622 383	23 143 709	4 350	87 770 442
7	5 692	1 411	182	59	—	—	—	—	—	6 088	1.1	78 753 599	26 412 936	—	105 166 535
8	4 650	—	83	—	—	—	—	—	—	5 184	1.1	59 244 012	20 963 558	—	80 207 570
9	3 640	29	2	—	—	—	—	—	—	4 004	1.1	52 346 895	18 899 474	—	71 246 369
6	10 033	24	753	1 045	124	7	—	—	—	11 847	1.2	110 894 196	15 661 592	2 750 000	129 305 788
10	5 128	—	761	246	—	—	—	—	—	5 843	1.1	63 560 729	18 895 045	—	82 455 774
10	8 393	156	1 125	34	1 151	—	—	—	—	10 349	1.2	102 628 863	23 446 824	2 695 071	128 770 758
11	3 719	100	455	301	7	—	—	—	—	4 686	1.3	47 605 072	13 544 872	—	61 149 944
6	84 918	2 374	6 711	2 863	2 073	7	1	—	—	95 825	1.1	969 980 660	278 249 111	5 454 421	1 253 684 192

Skiften av vattenområden (enbart)

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162	—	1 265 920	970 434	—	2 236 354
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	250	—	2 126 201	1 031 783	—	3 157 984
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	158 290	63 001	—	221 291
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	147 112	80 200	—	227 312
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	—	1 200 640	1 289 129	—	2 489 769
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	—	202 867	103 964	—	306 831
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44 468	22 930	—	67 398
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	581	—	5 145 498	3 561 441	—	8 706 939

Tillandningskiften (enbart)

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151	—	988 927	208 822	—	1 197 749
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87	—	447 839	214 851	—	662 690
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	165 805	37 349	—	203 154
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	63	—	596 778	441 319	—	1 038 097
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	176	—	122 582	621 789	—	744 371
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	784	—	4 402 058	230 577	—	4 632 635
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180	—	1 247 529	711 787	—	1 959 316
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 464	—	7 971 518	2 466 494	—	10 438 012

Skiften av vattenområden och tillandningskiften (kombinerade)

—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	—	105 000	240 000	—	345 000
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111	—	1 535 308	596 655	—	2 131 963
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72	—	538 244	161 011	—	699 255
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	276	—	2 178 552	997 666	—	3 176 218

Tilojen lukumäärä suuruusluokittain vuoden 1962 lopussa

Lägenheternas antal enligt storleksklasser vid utgången av år 1962

Läni — Län	Tiloja, joilla on kaikkiaan maatiluksia Lägenheter, som har ågor inalles												Vesitiloja Vattenlägenheter	Pakkolunastettuja alueita Exproprierade områden	
	alle 0,25 ha under	0,25— alle 0,5 ha under	0,5— alle 2 ha under	2— alle 5 ha under	5— alle 10 ha under	10— alle 20 ha under	20— alle 50 ha under	50— alle 100 ha under	100— alle 300 ha under	300— alle 500 ha under	500 ha tai enemmän eller mera	ala tunteamaton areal obekant			tiloja yhteensä summa lägenheter
Uudenmaan — Nylands	52 222	26 566	23 415	9 313	6 850	6 952	7 492	2 790	1 292	95	70	—	137 057	603	4 611
Turun ja Porin — Åbo och Björneborgs	45 235	23 610	35 417	24 659	20 353	19 339	17 545	6 427	2 660	149	82	9	195 485	249	6 396
Ahvenanmaan maak. — Landskapet Åland ..	1 546	886	1 924	1 111	797	643	895	567	276	15	3	—	8 663	24	79
Hämeen — Tavastehus	49 315	15 616	20 631	12 064	10 355	11 616	12 583	4 249	2 224	170	120	3	138 982	121	7 317
Kymen — Kymmene ..	26 613	6 942	11 715	8 403	7 433	8 420	10 811	3 874	1 038	53	26	—	85 328	564	6 779
Mikkelin — S:t Michels	8 555	4 633	8 864	6 242	5 209	7 561	12 901	5 725	2 431	215	113	—	62 449	116	2 275
Kuopion — Kuopio ...	6 509	3 796	8 346	6 411	4 942	8 356	12 234	4 746	2 278	242	181	—	58 041	23	2 530
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	4 529	2 864	6 762	7 111	5 960	7 789	11 111	4 472	1 874	259	177	2	52 910	18	2 350
Vaasan — Vasa	28 167	11 050	30 195	28 668	20 383	18 647	21 637	8 541	3 014	269	107	—	170 678	—	8 068
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ...	13 618	4 322	7 825	5 531	4 557	6 472	9 586	3 919	2 296	279	205	—	58 610	117	2 482
Oulun — Uleåborgs ...	14 690	5 150	13 070	13 018	10 180	10 608	14 409	10 865	9 439	948	416	—	102 793	49	4 892
Lapin — Lapplands ...	5 614	1 955	3 403	2 632	1 998	2 298	3 580	4 235	7 040	897	438	142	34 232	219	3 997
Koko maa — Hela riket	256 649	107 390	171 567	125 163	99 017	108 701	134 784	60 410	35 862	3 591	1 938	156	1 105 228	2 103	51 776
Vastaavat luvut olivat — Motsvarande antal voro															
1961	247 576	103 224	166 654	121 657	96 530	106 451	132 649	59 742	35 596	3 670	1 991	154	1 075 894	2 017	49 759
1960	238 006	98 932	161 591	118 277	93 970	104 182	130 654	59 029	35 359	3 775	2 027	154	1 045 956	1 887	47 411
1959	226 554	94 028	155 469	113 826	90 742	101 031	127 929	58 394	35 310	3 920	2 071	154	1 009 428	1 817	45 596
1958	214 791	88 937	149 112	109 263	87 137	97 412	124 419	57 485	35 112	4 058	2 162	154	970 042	1 757	44 031
1957	203 441	83 925	142 595	104 491	83 565	93 370	120 630	56 648	34 874	4 184	2 233	154	930 110	1 686	42 930
	alle — under 1 ha	1— alle 3 ha under	3— alle 5 ha under	5— alle 10 ha under	10— alle 20 ha under	20— alle 50 ha under	50— alle 100 ha under	100— alle 200 ha under	200— alle 300 ha under	300— alle 500 ha under	500 ha tai enemmän eller mera	ala tunteamaton areal obekant	tiloja yhteensä summa lägenheter		
1956	340 964	119 169	54 450	79 851	89 346	116 422	55 537	28 486	7 023	4 558	2 528	832	899 166		
1955	321 842	112 558	51 669	75 529	84 746	112 054	54 644	28 599	7 250	4 710	2 634	838	857 078		
1954	300 700	105 214	48 321	70 335	78 904	106 599	53 741	29 331	7 472	4 907	2 743	843	809 130		
1953	282 218	100 238	46 373	67 345	75 552	103 060	53 224	29 657	7 647	5 000	2 819	847	773 980		
1952	262 402	94 984	44 210	64 381	72 749	100 207	52 971	29 960	7 756	5 066	2 886	855	738 427		
1951	246 057	90 442	42 281	61 909	70 369	98 069	52 796	30 112	7 736	5 073	2 913	855	708 612		
1950	232 056	87 086	40 858	60 014	68 617	96 683	52 582	30 258	7 808	5 096	2 936	855	684 849		
1949	219 379	83 898	39 430	58 400	67 283	95 535	52 419	30 388	7 864	5 142	2 956	856	663 550		
1948	210 270	82 393	38 613	57 513	66 237	94 690	52 482	30 543	7 920	5 181	2 964	880	649 686		
1947	204 055	80 782	37 923	56 640	65 385	93 983	52 437	30 566	7 952	5 215	2 984	881	638 803		
1946	199 263	79 562	37 346	55 825	64 730	93 323	52 415	30 640	7 988	5 235	3 002	881	630 210		
1945	196 649	78 955	37 128	55 781	65 117	94 137	52 932	30 219	7 806	5 016	2 799	830	627 369		
1944	219 332	91 143	43 513	67 161	79 194	110 604	58 104	31 908	8 255	5 273	2 970	832	718 289		
1943	215 026	89 638	42 770	66 306	78 420	109 711	57 916	31 939	8 251	5 297	2 981	833	709 888		
1942	208 925	87 562	41 820	65 196	77 516	108 987	57 757	32 115	8 311	5 323	3 001	833	697 346		
1941	203 617	86 214	41 211	64 558	76 838	108 356	57 516	32 152	8 326	5 353	3 021	834	687 996		
1940	198 873	85 143	40 715	63 858	76 205	107 639	57 232	32 116	8 380	5 391	3 048	835	679 435		
1935	161 543	71 895	34 176	55 469	67 836	99 428	54 241	31 328	8 630	5 553	3 279	848	594 225		
1928	97 445	45 048	21 385	38 046	49 689	76 614	46 647	28 391	8 530	5 544	3 674	1 062	422 075		
1924	64 935	32 364	15 239	28 131	36 634	62 535	43 581	28 454	9 287	6 558	4 388	1 473	333 579		

¹⁾ Lukumäärässä on mukana rauhanteossa vuonna 1944 luovutettuihin alueisiin kuuluneet tilat. — I detta antal ingår lägenheter hörande till de vid fredsslutet år 1944 överlätna områdena.

²⁾ Lukumäärässä on mukana rauhanteossa vuonna 1940 luovutettuihin alueisiin kuuluneet tilat. — I detta antal ingår lägenheter hörande till de vid fredsslutet år 1940 överlätna områdena.

